EGYÜTT

EGYÜTT

KÉPEK A VARSÓI SZERZŐDÉS TAGÁLLAMAI HADSEREGEINEK ÉLETÉBŐL

ZRÍNYI KATONAI KIADÓ 1975

ÍRTA ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA DÖNDŐ REZSŐ ALEZREDES
SZAKMAILAG ELLENŐRIZTE
NÁRAI ISTVÁN EZREDES ÉS DR. SZABÓ EGON EZREDES

AZ ALBUM A BARÁTI HADSEREGEK ÉS AZ MTI FOTÓRIPORTEREINEK,
VALAMINT BLEICH RUDOLF, FUSZEK FERENC, KISÉRI NAGY FERENC,
NÉMETH ERNŐ ÉS SZABÓKY ZSOLT
FELVÉTELEINEK FELHASZNÁLÁSÁVAL KÉSZÜLT

„Tovább kell erősíteni szövetségünket a Szovjetunióval, elkötelezettségünket a Varsói Szerződés … iránt. Ez sok-sok éves politikája pártunknak. Ez marxista, internacionalista álláspont, amely megfelel a nemzetközi munkásosztály, a népek érdekeinek, és mély meggyőződésünk szerint a magyar munkásosztály, a magyar nép érdekeit sem lehet jobban, becsületesebben és hatékonyabban szolgálni, mint ezzel a hazafias és egyben internacionalista politikával."

(Kádár János előadói beszéde
az MSZMP Központi Bizottságának
1972. november 14–15-i ülésén.)

A VARSÓI SZERZŐDÉS AZ EURÓPAI BÉKE ÉS BIZTONSÁG, A SZOCIALIZMUS VÉDŐPAJZSA

A szocializmus születésétől magában hordozza a népek legnemesebb, évezredes törekvéseit: a szabadságot, a jólétet és a békét.

A Lenin vezette diadalmas Nagy Októberi Szocialista Forradalom proletárállamának első intézkedései közül az egyik a történelmi jelentőségű békedekrétum volt, amely a népeknek a békét, a világ tőkéshatalmainak – a születő szocialista ország őszinte szándéka jeléül – a békés egymás mellett élés lehetőségét ajánlotta fel.

A szovjet állam megalakulásától kezdve több évtizedes harcot folytatott a szocializmus erősítése és védelme, a dolgozók társadalmának természetétől idegen háború elhárítása érdekében. Ezt a célt szolgálták a szovjet nép heroikus honvédelmi erőfeszítései is a békés építés éveiben, melyek jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a Szovjetunió – a második világháború fő terheit viselve – megsemmisítő csapást tudott mérni a kapitalizmus leggonoszabb szülöttére, a fasizmusra. A Szovjetunió népei megvédték országuk szocialista rendjét, egyben szabadságot vittek és a társadalmi haladás feltételeit teremtették meg több európai és ázsiai népnek.

A szocializmus fejlődő világrendszerének léte új reményekkel töltötte el az imperializmus igájában szenvedő népeket, amelyeknek a kialakult történelmi helyzetben mindinkább reális lehetőségük nyílt a nemes emberi akaratok és szándékok megvalósítására.

A szocialista országok szívós harcot folytattak a fasizmus és a militarizmus gyökereinek, maradványainak felszámolásáért, egy európai biztonsági rendszer megteremtéséért.

Az imperialista erők azonban nemzetközi méretű ellentámadásba kezdtek, amelyet legszélsőségesebb képviselőik már a második világháború utolsó napjaiban a Hirosimára és Nagaszakira dobott új tömegpusztító fegyver alkalmazásával készítettek elő. Meghirdették a hidegháborút, rákényszerítették a világra a fegyverkezési versenyt, átmentették és akcióba vetették a militarizmus erőit, s az ENSZ alapokmányát és korábbi szövetségesi kötelezettségeiket figyelmen kívül hagyva katonai tömbök összekovácsolásához kezdtek hozzá.

Európában a megszállt Németország nyugati övezeteiben újjáélesztették a német militarizmust. A nemzetközi imperializmus legjelentősebb erőinek tömörítésével megteremtették a 14 országot magában foglaló Észak-atlanti Szerződés Szervezetét, s rövid időn belül megkezdődött a

harc a Német Szövetségi Köztársaság bevonásáért a NATO-ba. Hatalmas katonai gépezetet hoztak létre Európában, ahonnan az eddigi világháborúk kiindultak, s ahol a két világrendszer döntő erői egymással közvetlenül határosak. Az integrálódó nyugati katonai szervezet a haditechnikai forradalom legkorszerűbb eszközeire támaszkodott: az amerikai atomfegyverre és az azokat hordozó eszközökre.

Mindezzel megteremtődött egy új világháború kitörésének veszélye. Mérhetetlen fenyegetés volt ez a világ népei, mindenekelőtt a Szovjetunió és a többi szocialista ország számára, félreérthetetlen kihívást jelentett az emberiség léte és jövője ellen.

A népek reményeit kifejező és megvalósító szocialista országoknak lényegükből következő internacionalista választ kellett adniuk a háborúra spekuláló imperializmusnak, választ, amely mindenekelőtt saját biztonságukat szavatolja.

Nyolc európai szocialista ország felszólította a népeket és kormányokat: az emberiség létét fenyegető háborús készülődés elhárítása érdekében tanácskozzanak egy európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésének lehetőségeiről, s egyúttal zárják el az utat a militarizmus újjáéledése előtt.

Elvakult, háborús szellemű lépés volt az imperializmus válasza: az 1954. október 20–22-i párizsi tanácskozáson az európai népek tiltakozása ellenére bevonták a NATO-ba a Német Szövetségi Köztársaságot.

Országainknak felelős lépéseket kellett tenniük a szocializmust építő népek békés alkotó munkájának védelmezése, a szocialista országok határainak, területi sérthetetlenségének szavatolása érdekében. A szocialista országok az NSZK NATO-tagságának jóváhagyása (1955 májusa) után 1955. május 11–14. között Varsóban konferenciára jöttek össze. A nemzetközi helyzetet mérlegelve megállapították, hogy a szocialista országoktól az egész emberiség sorsáért érzett felelősségük, a világbéke megóvásának szándéka megköveteli, hogy az addigi kétoldalú szerződések rendszerét többoldalú szerződéssel tegyék hatékonyabbá, s az imperializmus agresszív politikájával, az újjáéledő német militarizmus revánstörekvéseivel, a neonácizmus veszélyével a szocialista országok kollektív erejét, egységes fellépését állítsák szembe.

Így született meg a Varsói Szerződés Szervezete 20 esztendővel ezelőtt – hatékony politikai szervként és a szocialista országok integrált katonai szervezeteként. Ez a szervezet politikai és katonai erőfeszítései nyomán az európai és világbéke legfőbb biztosítékává, a szocializmus és a társadalmi haladás védőpajzsává vált.

A Varsói Szerződés országai, a szocialista népek – elsősorban a Szovjetunió – hatalmas, ám szükséges áldozatot hoztak annak érdekében, hogy a háború híveit pusztító szándékuk megvalósításának meggondolására, illetve az arról való lemondásra kényszerítsék.

A Varsói Szerződés keretében tömörült országok megszervezték Egyesített Fegyveres Erőiket, amelynek tagja lett létrehozása után – 1958-ban – az első munkás-paraszt német hadsereg, a Német Nemzeti Néphadsereg is. Az integrált honvédelem hatékonyabbá teszi a felkészülést, a

béke védelmét, s – szükség esetén – az agresszor megsemmisítése érdekében a katonai együttműködést. A roppant katonai erőfeszítések összehangolása lehetővé tette, hogy az ellenség számára félelmetes, a barátnak megnyugtató és biztonságot adó fegyveres erőt teremthessünk és tarthassunk fenn – a népgazdaságok túlzott igénybevétele, a szocialista életszínvonal-politika veszélyeztetése nélkül, sőt ennek töretlen megvalósításával.

A Varsói Szerződésben tömörült országok harca 20 éve az alapokmányban rögzített célokért folyik: „A Szerződő Felek ... az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésére törekszenek, amely valamennyi európai állam részvételén alapulna, társadalmi és államrendjükre való tekintet nélkül, s amely lehetővé tenné erőfeszítéseik egyesítését az európai béke biztosítása érdekében..."

A Politikai Tanácsadó Testület minden ülésének napirendjén szerepelt az európai kérdések megoldása. A céltudatos erőfeszítések eredményeként az 1969-es budapesti ülés megállapítása szerint reális közelségbe került az összeurópai tanácskozás megteremtésének lehetősége. A „Budapesti Felhívás" két- és többoldalú megbeszélések sorozatát indította el, amelyek oda vezettek, hogy három évvel később, Prágában már azt állapították meg, hogy a közeljövőben sor kerülhet az előkészítő tanácskozásokra.

1973 az európai biztosági rendszer, a nemzetközi enyhülés kibontakozásának éve volt. Az előkészítő tanácskozások megindultak, s ez a közép-európai haderő- és fegyverzetcsökkentést szolgáló tárgyalásokkal együtt egyre reálisabb perspektívát biztosítanak a békés egymás mellett élés politikájának kibontakozása számára.

A szocializmus, a béke erői jó pozícióból folytathatják a tárgyalásokat, igaz ügyet szolgálnak, s a népek javát szolgáló küzdelmük a politikai érvek mellett rendelkezik a küzdelem kimenetelét biztosító társadalmi háttérrel is.

A világon és ezen belül kontinensünkön ugyanis alapvetően megváltoztak az erőviszonyok – a béke, a társadalmi haladás, a szocializmus javára. Az európai szocialista országok kollektív honvédelmi erőfeszítései, az Egyesített Fegyveres Erők megteremtése és korszerű színvonalra történt emelése döntő tényező a háború és béke kérdéseinek perspektívája szempontjából. A Varsói Szerződés keretében megteremtett szocialista katonai erő hatékony pajzsa a világ békeszerető népeinek, a szocialista országoknak.

A dolgozók a világon most először nemcsak őszintén törekedhetnek a békére, hanem megfelelő erővel támaszthatják alá akaratukat. A szocializmus mindinkább a világ fejlődésének meghatározó tényezője, s a béke kilátásai ezért egyre kedvezőbbek.

HATÉKONY KATONAI SZERVEZET

Az Egyesített Fegyveres Erők megalakulásuk óta jelentős fejlődésen mentek keresztül. A Politikai Tanácskozó Testület 1969. március 17-i budapesti ülése a tagállamok hadseregeinek szervezeti és technikai korszerűsítése és a hadügyi forradalom követelményei alapján fontos intézkedéseket hozott a szervezet tökéletesítésére.

Ennek alapján hozták létre az Egyesített Fegyveres Erők legmagasabb szintű katonai vezető testületét, a Varsói Szerződés tagállamai Honvédelmi Miniszteri Bizottságát. A Bizottságnak a minisztereken kívül tagja a főparancsnok és a törzsfőnök is. A Bizottság a hadseregfejlesztésben szerzett tapasztalatok kicserélése mellett összehangolja a közös feladatokat, javaslatokat dolgoz ki és döntéseket fogad el a közös védelem fejlesztését szolgáló kérdésekben.

A Katonai Tanács, amely a főparancsnok és a törzsfőnök mellett a tagországok kijelölt honvédelmi miniszterhelyetteseiből (nemzeti helyettesek) áll, rendszeresen megvitatja az Egyesített Fegyveres Erők harckészültségének állapotára, a csapatok és törzsek felkészültségének fejlesztésére vonatkozó kérdéseket.

Az operatív munka szervezésére a tagországok jól képzett tiszteket és tábornokokat delegáltak az Egyesített Fegyveres Erők törzsébe. Ez az operatív szerv jelentős szerepet tölt be a kapcsolatok fejlesztésében, közös gyakorlatok és más rendezvények előkészítésében, a csapatok harci alkalmazásának és szervezettségének fejlesztése érdekében.

Katonailag és gazdaságilag egyaránt jelentős a Katonai Tudományos Technikai Tanács, amely kidolgozza a haderőnemek és fegyvernemek együttműködésének, a haditechnika korszerűsítésének és alkalmazásának elveit és gyakorlati kérdéseit. E szervezetnek döntő szerepe van abban, hogy a KGST-n belül elfogadott ajánlások alapján az egységesített haditechnikai eszközöket és fegyverrendszereket koncentráltan fejlesszék, és a gyártás során megvalósuljon a termelési kooperáció.

A katonai szervezet ilyen kiépítésének helyességét az elmúlt fél évtized katonai tevékenysége és közös gyakorlatai fényesen igazolták. Közös katonai védelmi szervezetünk a hadügyi forradalom és nemzetközi biztonságunk követelményeinek megfelelően korszerűen fejlett koalícióvá vált.

1955. május 11–14-én Varsóban a tanácskozáson részt vevő országok állami zászlai hirdetik: történelmi esemény színhelye a lengyel főváros

1965-ben a Politikai Tanácskozó Testület a 10 éves évforduló alkalmával ismét Varsóban tartotta ülését.
A képen Kádár János aláírja a közös közleményt

Budapest, 1969. Ülésezik a Politikai Tanácskozó Testület. A képen: a bolgár, a magyar és az NDK-küldöttség

A Varsói Szerződés külügyminisztereinek tanácskozásai a tagországok külpolitikai lépéseinek összehangolását segítik.
A képen: a külügyminiszterek 1971-es bukaresti találkozója

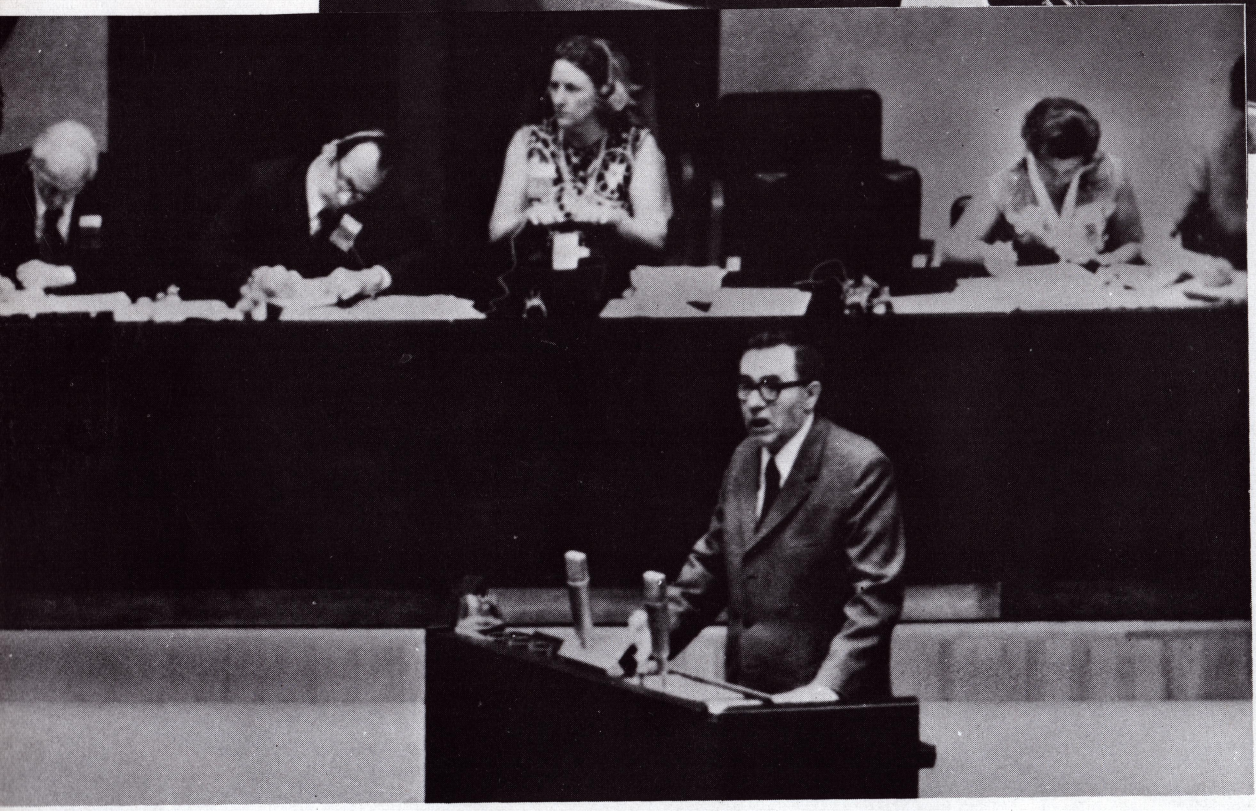

1973. Helsinki: a 35 ország külügyminiszterének részvételével megkezdődő biztonsági konferencia színhelye

Gromiko szovjet külügyminiszter a konferencia első munkaülésén beszédet mond

Bécsben a Varsói Szerződés és a NATO képviselői a közép-európai fegyverzet- és haderőcsökkentésről tárgyalnak

A szocialista országok kommunista és munkáspártjai vezetőinek 1973. július 31-i, krími találkozója: a képen balról jobbra: Todor Zsivkov, a Bolgár KP KB első titkára; Nicolae Ceausescu, a Román KP főtitkára; Edward Gierek, a Lengyel Egyesült Munkáspárt KB első titkára; Kádár János, az MSZMP KB első titkára; Gustav Husák, Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára; Leonyid Brezsnyev, az SZKP főtitkára; Erich Honecker, a Német Szocialista Egységpárt KB első titkára; Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népi Forradalmi Párt KB első titkára és Andrej Gromiko, az SZKP Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió külügyminisztere

A Politikai Tanácskozó Testület 1974. évi áprilisi ülésére megérkező Kádár Jánost Edward Gierek fogadja a repülőtéren

A Katonai Tanács budapesti ülése után Kádár János, az MSZMP KB első titkára, Fock Jenő miniszterelnök és Czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter részvételével fogadta a főparancsnokot, a törzsfőnököt és a delegációk vezetőit

I. I. Jakubovszkij, a Szovjetunió marsallja, az EFE főparancsnoka elismerését fejezi ki a „Pajzs '72" gyakorlaton kiemelkedő munkát végző parancsnokoknak

Sz. M. Styemenko hadseregtábornok, az EFE törzsfőnöke, a törzs vezetőivel munkaértekezletet tart

Kubától Mongóliáig… Honvédelmi miniszterek a „Fegyverbarátság" gyakorlat megtekintése után

A kétoldalú kapcsolatoknak fontos szerepe van az együttműködés alakításában. A. A. Grecsko marsall, szovjet honvédelmi miniszter Czinege Lajos kíséretében megtekinti a magyar néphadsereg egyik alakulatát

Az Egyesített Fegyveres Erők 1973. évi budapesti közlekedési értekezletének résztvevői bemutatót tekintenek meg

A SZOVJET HADSEREG

58 esztendeje a cári palotát, a régi rendet rohamozó munkásokból, parasztokból, vöröskatonákból és matrózokból szerveződött az az új típusú hadsereg, amely történelemformáló első nagy csatája óta mindig győzelmesen állt helyt a szocializmus védelmében.

A szovjethatalomra törő belső ellenforradalmi erők és intervenciósok elleni harcra Lenin 1918. január 28-án írta alá a Vörös Hadsereg megszervezéséről szóló okmányt, s a forradalom fegyveres ereje pár nappal ezután, február 23-án Pszkov és Narva alatt már súlyos csapást mért az ellenforradalom nemzetközi erőire. Ezt a napot azóta a szovjet fegyveres erők napjaként ünneplik.

A Vörös Hadsereg, amelynek soraiban több nemzet néhány százezernyi internacionalista fia is harcolt, néhány év alatt úrrá lett az ellenforradalom és 14 ország intervenciós erőin. A Ladoga-tótól a Csendes-óceánig, az Északi-Jeges-tengertől a közép-ázsiai sztyeppékig győzött a szocialista forradalom. A szocializmus és fegyveres ereje a nemzetközi reakció összefogott támadásával szemben megnyerte a második nagy csatát.

A szovjet népnek 20 esztendeje sem volt a békés építkezésre, mégis e rövid idő alatt lerakták a szocializmus alapjait, megszilárdították a hatalmas szovjetországban az új társadalmat. A szovjet nép hősi erőfeszítései között méltó helyet foglal el a vívmányok nemzetközi biztonságát, védelmét szolgáló honvédelmi-katonai szervező munka, amelynek eredményeként szilárd védelmi erőt hoztak létre.

Megteremtették annak feltételeit, hogy a második világháborúban, a Nagy Honvédő Háború fél évtizedes próbatételét dicsőséggel megállja a Vörös Hadsereg, amelynek az imperializmus legkorszerűbben felszerelt, felkészített hadseregével, a hitleri fasizmus rablóhadával és csatlósaival kellett élethalálharcot vívni. A Vörös Hadsereg kiállta a próbát, nagy győzelmet aratott a szocialista eszme, a szocialista társadalmi és államrend teremtette kimeríthetetlen hazai és nemzetközi forrásokra támaszkodva. Győzelme és internacionalista küldetésének teljesítése nyomán megnyílt a népek előtt a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás útja.

A szovjet nép, amely születésétől a társadalmi haladás, a szocializmus, a béke legfőbb nemzetközi bázisa – a második világháború után is kimagasló példaadással állt helyt a nemzetközi

imperializmus által a népekre kényszerített fegyverkezési versenyben, a nemzetközi munkásosztály magasztos céljai védelmében. A szovjet tudomány a szovjet nép erőfeszítései nyomán lépést tartott a haditechnikai forradalom fejlődésével, sőt annak úttörőjévé vált. A szovjet hadsereg a világ leghatalmasabb hadseregévé fejlődött, korszerűen felszerelt és kiképzett erővé, amely a szocializmus hazai és nemzetközi vívmányainak megvédéséhez rendelkezik a hadászati rakétacsapatok, a honi légvédelem, a szárazföldi, a légi- és haditengerészeti erők haderőnemeivel. A hadsereg valamennyi haderő- és fegyvernemének fő erejét a rakéta-nukleáris eszközök alkotják, amelyeknek megléte hatékony fegyvernek bizonyul az agresszorokkal szemben.

A szocialista hazafiság és internacionalizmus szellemében nevelkedett szovjet hadsereget méltán tekinthetik a népek a szocializmus, a béke legfőbb védelmi erejének.

Népünk osztályszövetségeseként, felszabadítójaként, néphadseregünk leghűbb fegyverbarátjaként tekint a forradalmi harcokban megedződött szovjet hadseregre.

Grecsko marsall,
honvédelmi miniszter
a „Dvina” gyakorlat
vezetési pontján

Harckocsiroham

A légideszantcsapatok a korszerű háború minden követelményének képesek eleget tenni

Átkelés a folyón

Rakéták díszszemlén és gyakorlaton

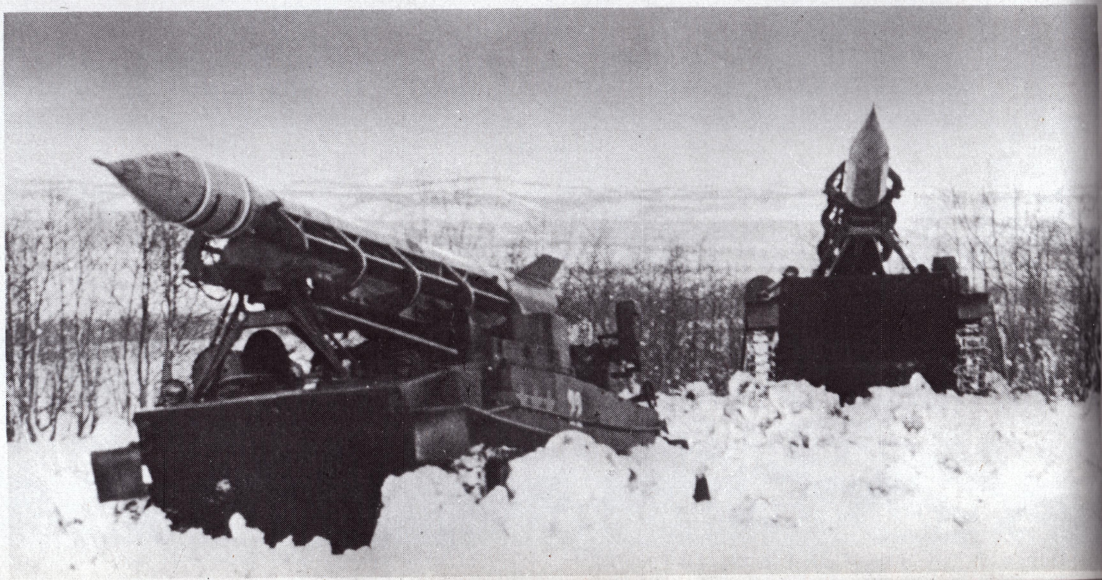

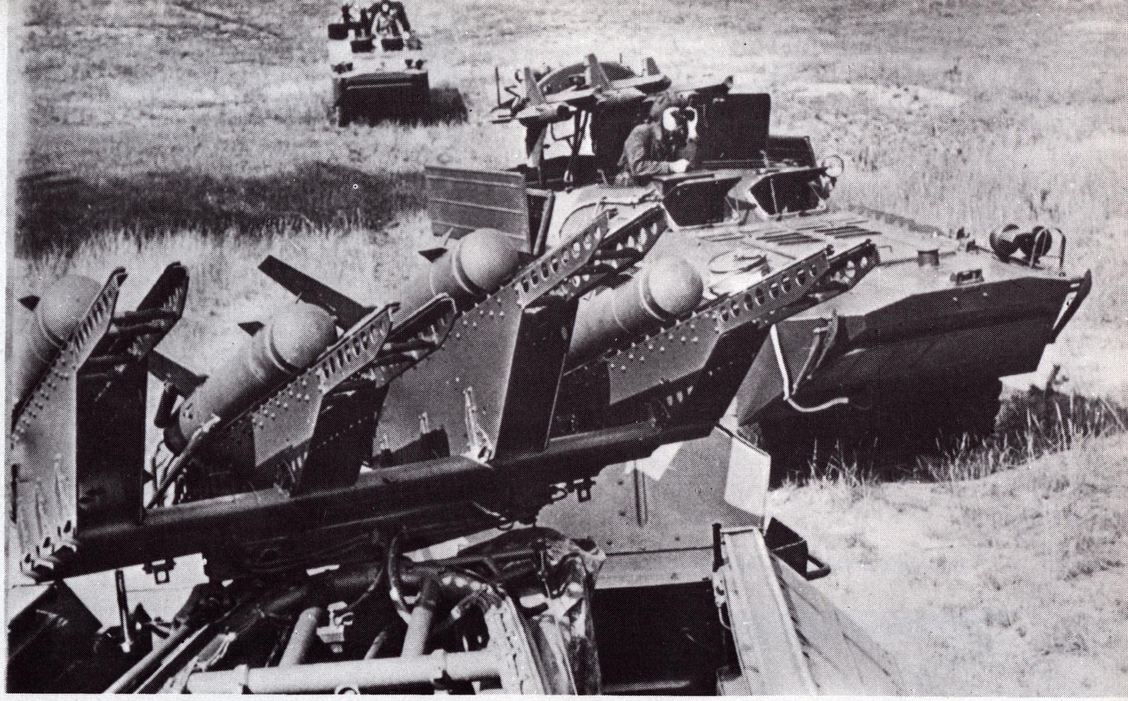

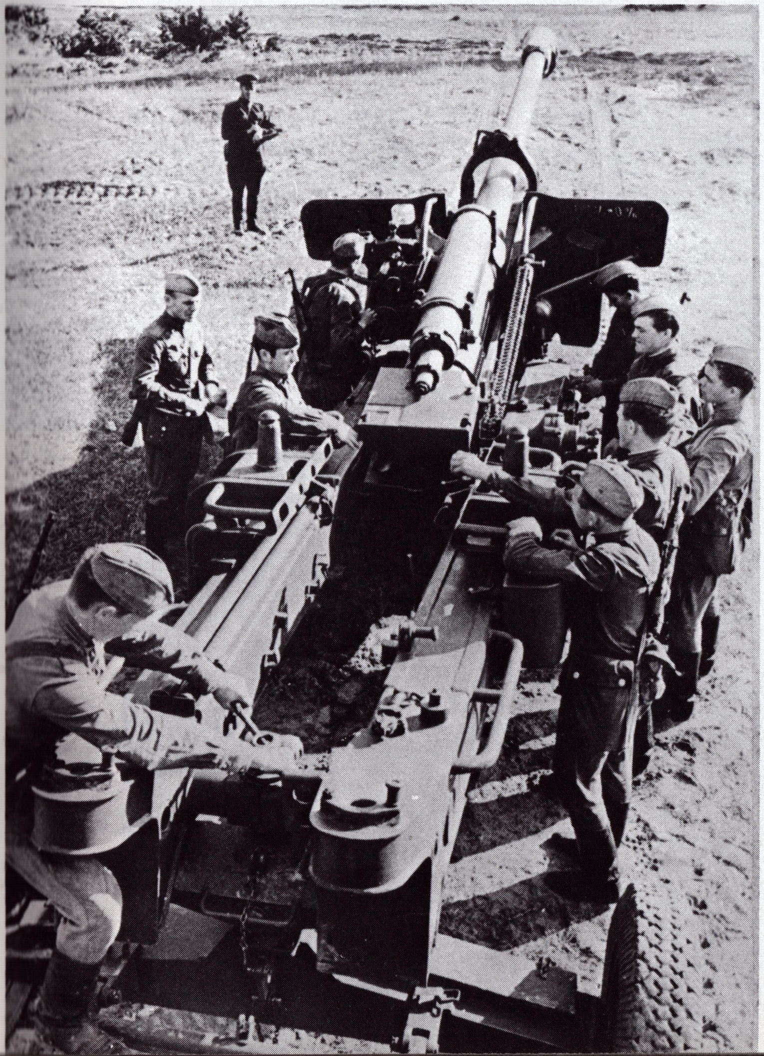

Rakéta-páncélelhárító eszközök

Nagy tűzerőt képvisel a hagyományos tüzérség

Leonyid Brezsnyev, Alekszej Koszigin és Jumzsagijn Cedenbal a szovjet légiflotta napján rendezett bemutatón

A szovjet légierő a legkorszerűbb harci gépekkel rendelkezik

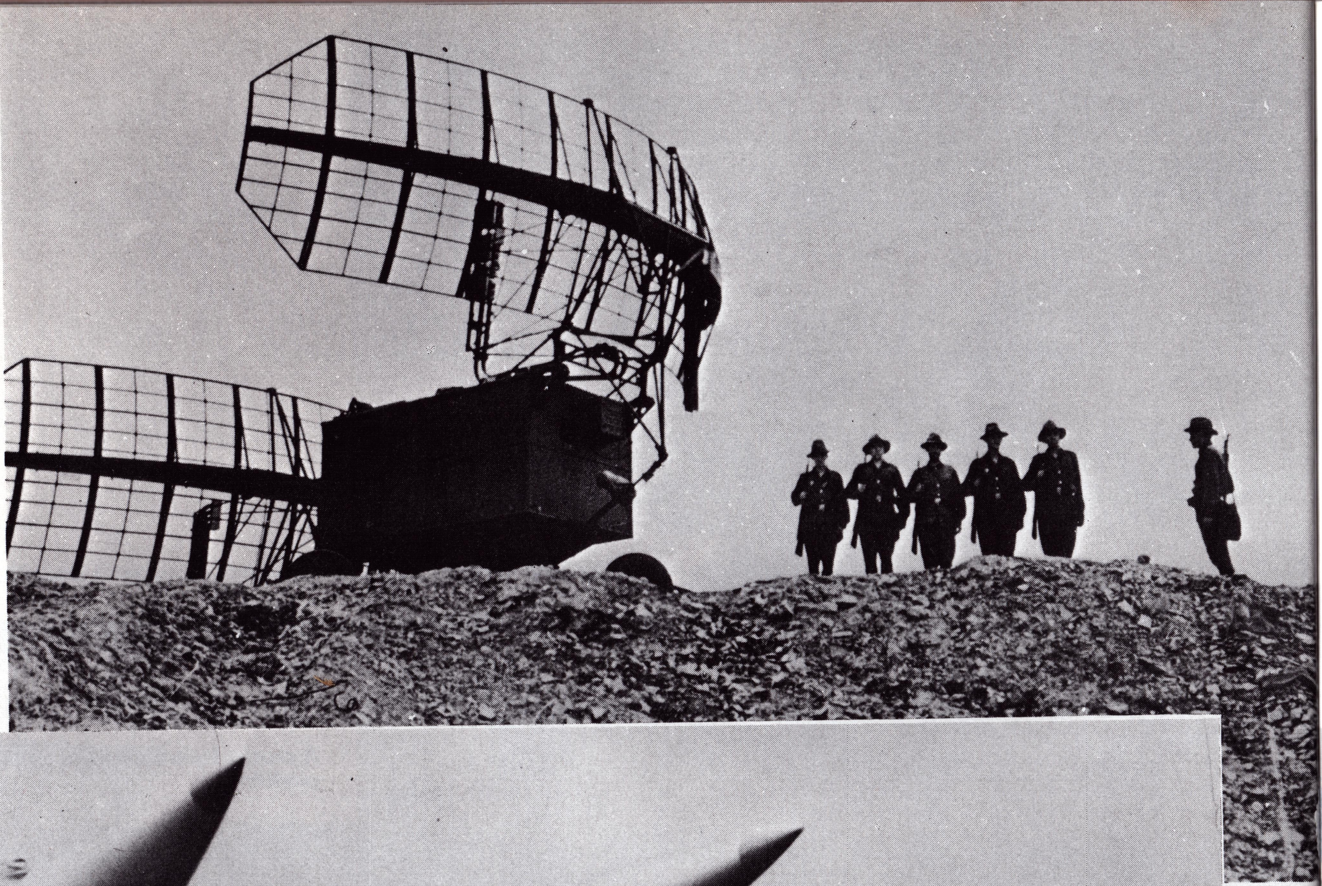

A Szovjetunió légterét és csapatait korszerű figyelő- és elhárítóeszközök védelmezik

A haditengerészeti flotta hallatlan gyorsasággal fejlődött a világ élvonalába

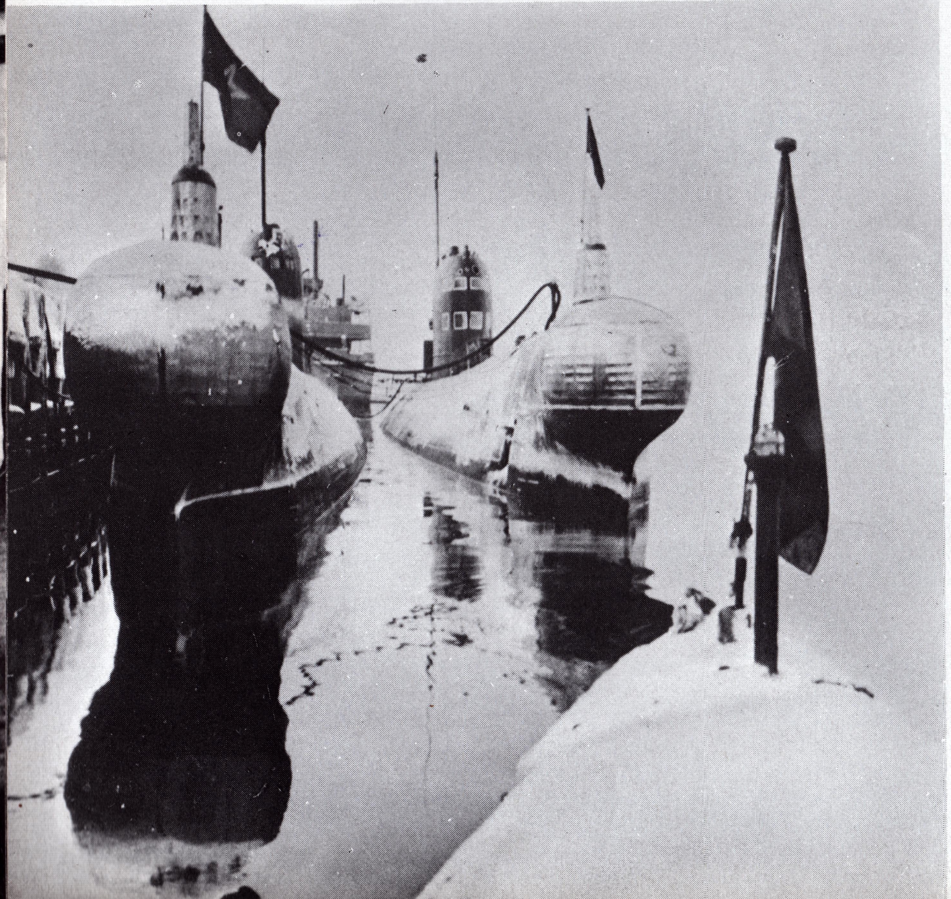

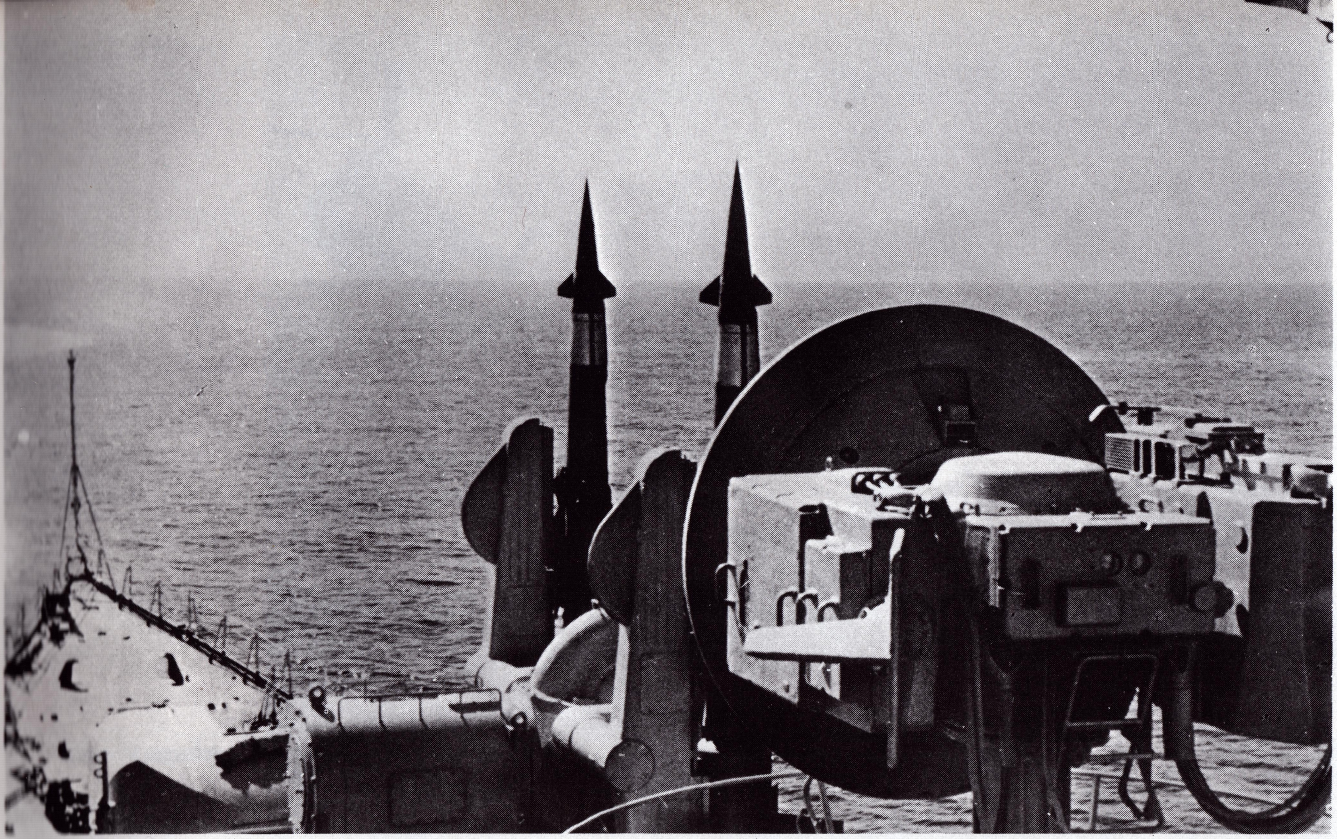

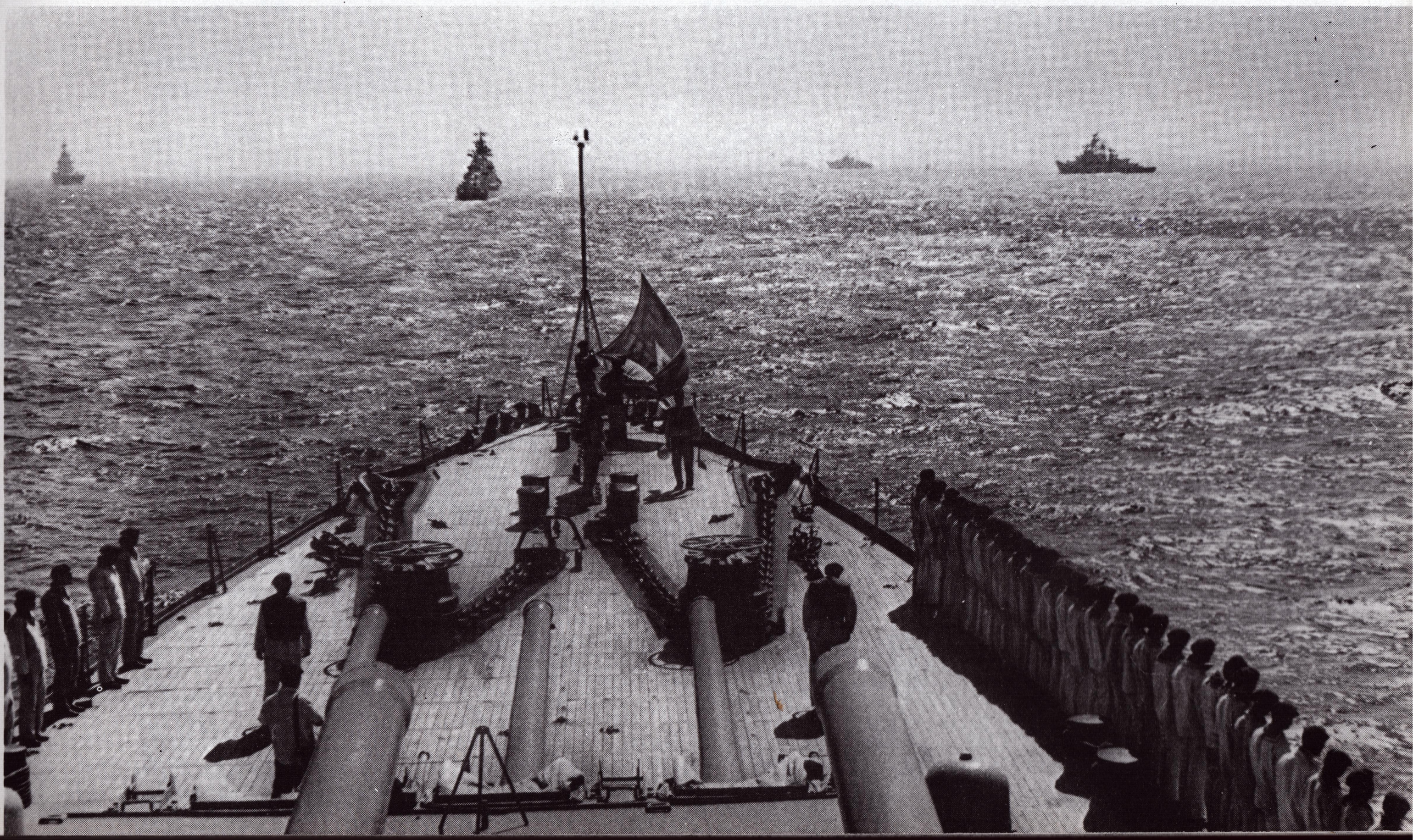

Tengerészgyalogság partraszállása

A levegőben, a szárazföldön, a tengereken, az örök hó birodalmában és a sztyeppéken őrködnek a határőrök

Komszomol-gyűlés

Röpgyűlés a gyakorlat szünetében

Hallgatnak a sorozatvetők... a katona dala messze száll

A BOLGÁR NÉPHADSEREG

A fasizmus elleni harc idején Bulgáriában 1941-től számos partizánosztag jött létre, amelyeknek létszáma egy éven belül 20 000 főre nőtt. A harc 1944-ig – különösen a szovjet hadsereg sikerei nyomán – kiszélesedett. Ez a partizánmozgalom szervezetében is tükröződött: szeptemberben megalakult az I. Szófiai Népi Hadosztály.

Miután a szovjet hadsereg felszabadító egységei átlépték a bolgár határt, a Bolgár Kommunista Párt a partizánvezérkarral együttesen fegyveres felkelést hirdetett, amelynek eredményeképpen megdöntötték a fasiszta hatalmat.

A rövid idő alatt létrehozott közel félmilliós bolgár néphadsereg a szovjet csapatokkal együtt részt vett hazája teljes felszabadításában, és internacionalista segítséget nyújtott a harcoló jugoszláv népnek. Az I. Bolgár Hadsereg a dunántúli harcok során hősies csatákban járult hozzá Magyarország felszabadításához is. A két nép közötti történelmi barátságot örökre megbonthatatlanná tette a bolgár katonák véráldozata.

A bolgár nép pártja vezetésével a szocializmus építése során nagy gonddal törődött fegyveres erejének fejlesztésével. Honi légvédelme, szárazföldi erői, valamint haditengerészete a korszerű honvédelem követelményei színvonalára emelkedett.

A Varsói Szerződés Egyesített Fegyveres Erői tagjaként – a szövetség déli szárnyán – sikeresen tesz eleget a szocializmus vívmányai védelmének. Kijelölt csapatai sikeresen teljesítették a rájuk bízott feladatokat a „Fegyverbarátság" gyakorlaton, s a szomszédos szovjet és román csapatokkal közös gyakorlatokon is.

A Bolgár Néphadsereg Napját szeptember 23-án, az 1923-as antifasiszta felkelés évfordulója emlékére tartják.

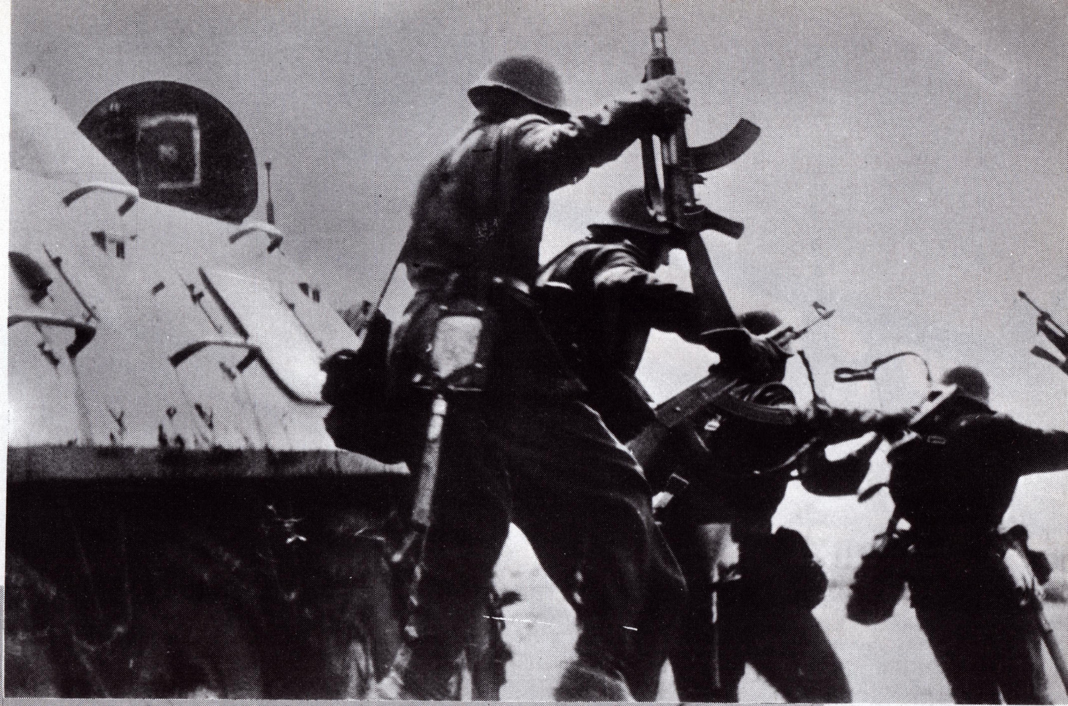

Gyakorlaton

Sorakozó

A nehéz próbatétel edzi a harcost

Tüzelőállásban

Készül a híd

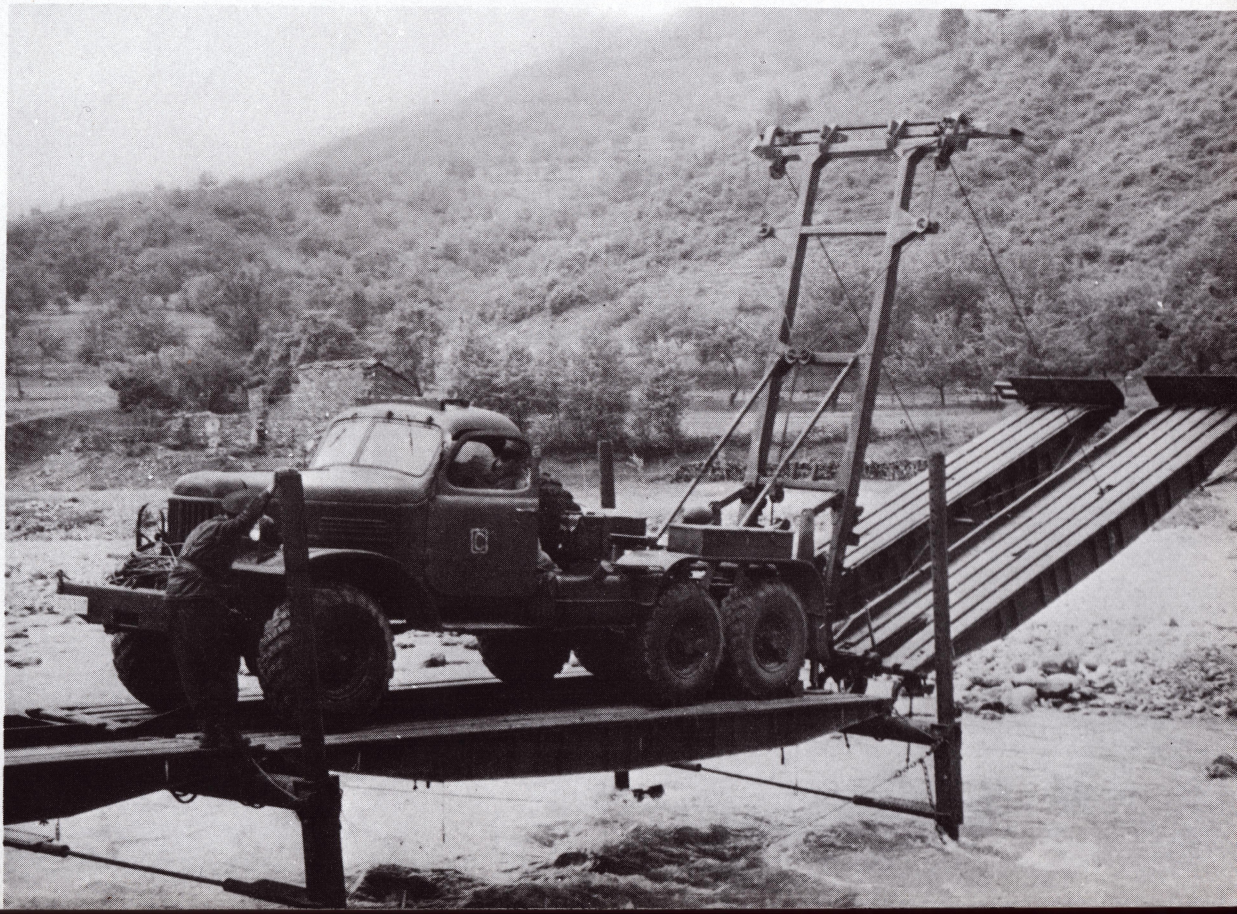

Todor Zsivkov párt- és állami vezetők társaságában megszemléli a néphadsereg egyik alakulatát

Légideszantegységek gyakorlata

P

Tűz a légi célra

Felszállás előtt

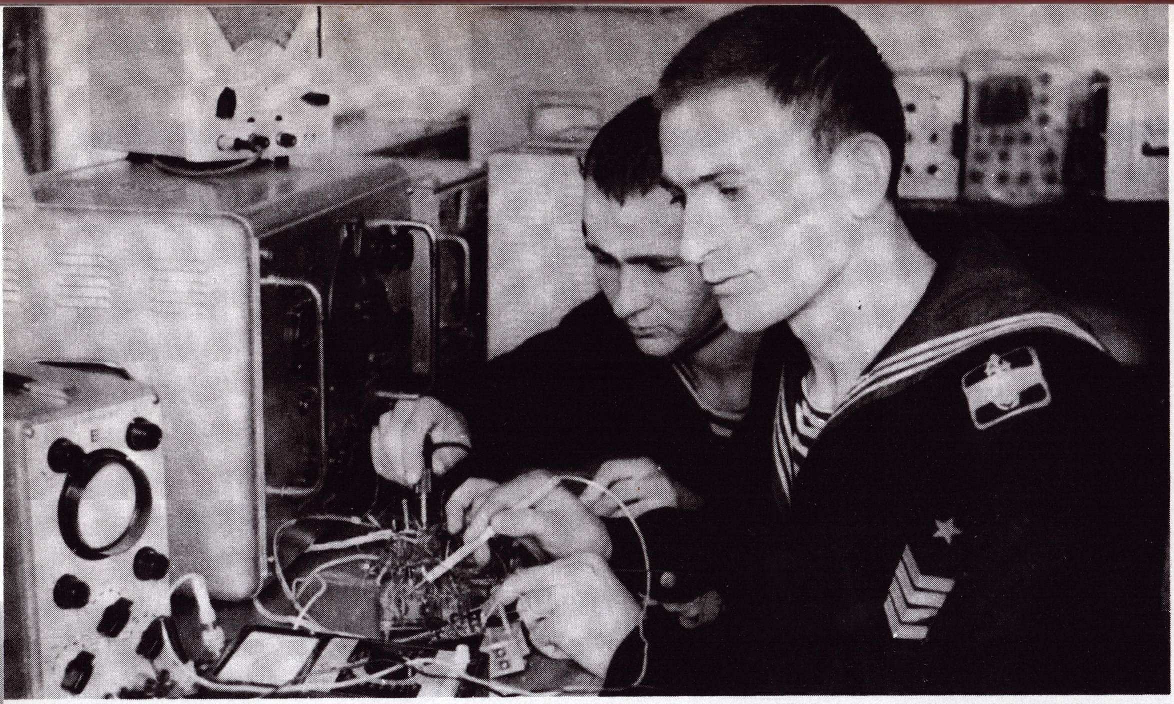

A haditengerészet híradói

Partvédelmi erők

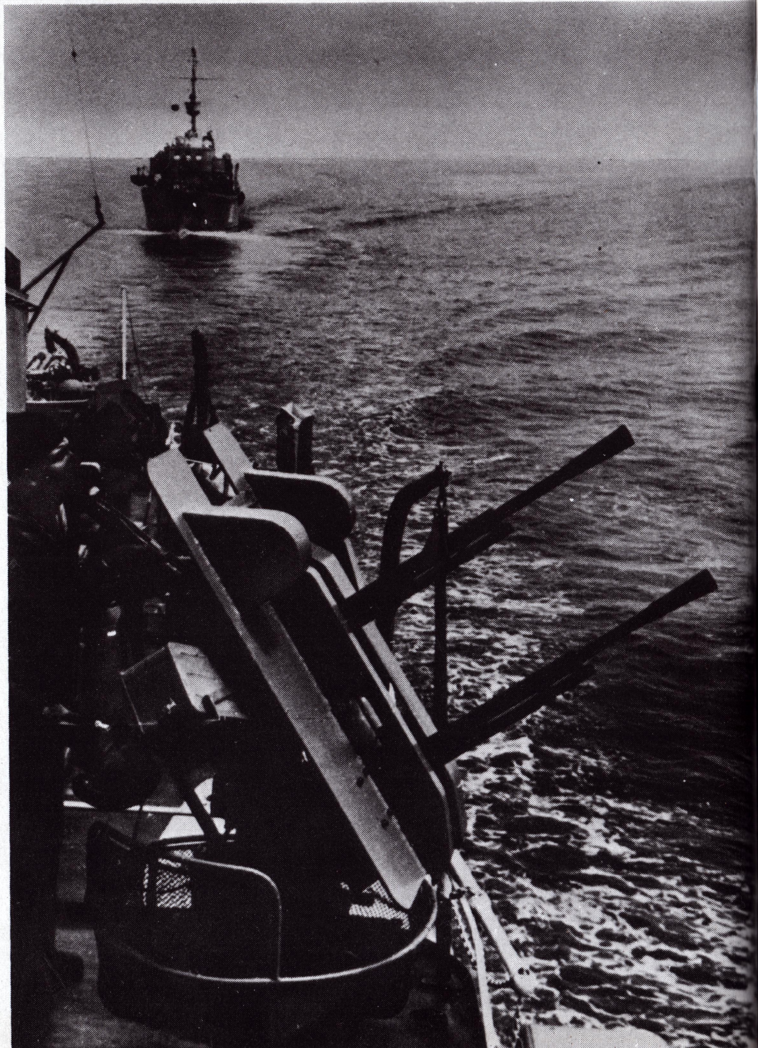

Sem a folyó, sem a tenger nem jelent akadályt

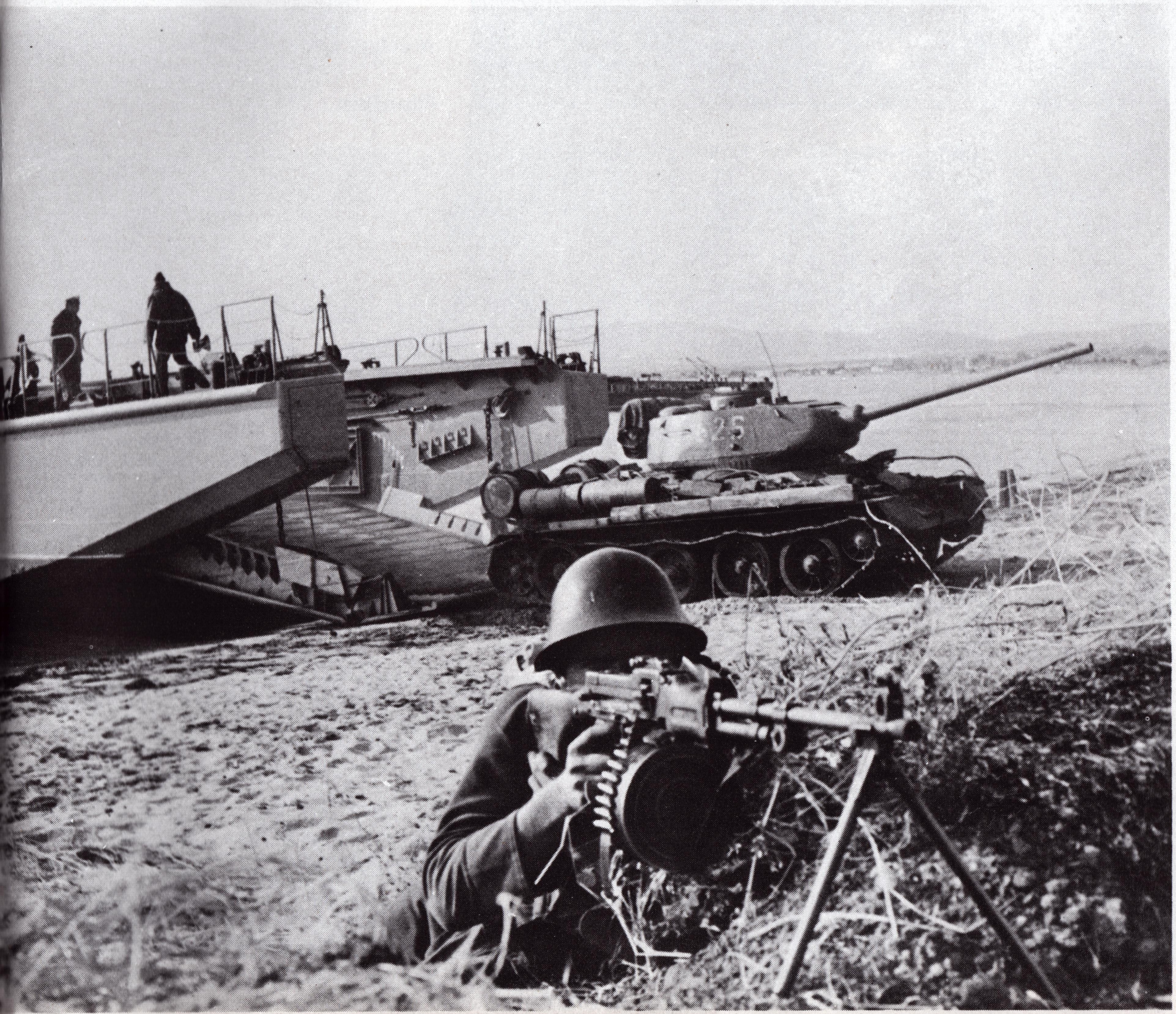

A dolgos katonakéz a munkában is segít

Pihenőben

A CSEHSZLOVÁK NÉPHADSEREG

A csehszlovák néphadsereg a német fasizmus elleni harcban született, magva a csehszlovák nép forradalmi és honvédő hagyományaihoz hű fiaiból került ki.

A hazafiak országuk fasiszta megszállása után egy percre sem tették le a fegyvert – népi ellenállást szerveztek. Ezalatt a Szovjetunióban – a szovjet kormány hozzájárulása alapján – a csehszlovák népnek a nácizmus ellen és hazájuk felszabadításáért küzdeni kész fiaiból önálló alakulat jött létre. Ludvik Svoboda alezredes parancsnokságával 1942 januárjában Buzulukban megszervezték az I. önálló zászlóaljat. Ez hamarosan dandárrá, majd a későbbiek során 16 000 főt számláló hadtestté bővült.

A szovjet csapatok oldalán vívott hősies harcban többen elnyerték a Szovjetunió Hőse megtisztelő címet. 1944. október 6-án a Dukla-szoros elfoglalása után hazájuk földjére léptek, s a népi felkelés erőivel együtt kivették részüket az ország felszabadításából. A történelmi esemény emlékére a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban október 6-án ünneplik a néphadsereg napját.

Csehszlovákia népe – forradalmi hagyományaihoz híven, a szocializmus vívmányai védelmében – korszerű fegyveres erőt teremtett az elmúlt 30 esztendő alatt. Honi légvédelme, szárazföldi és légierői korszerű szervezettel, fegyverzettel rendelkeznek. A Varsói Szerződés Egyesített Fegyveres Erői részeként egységei minden közös gyakorlaton magas fokú felkészültségről és együttműködési készségről adtak bizonyságot.

A szocializmus vívmányaival, szövetségeseivel az ellenforradalom kísérletei sem tudták szembeállítani a csehszlovák nép hadseregét, sőt 1969-ben határozottan felléptek a néphatalom védelmében. A csehszlovák fegyveres erők azóta még szorosabb egységben sorakoznak fel a párt, a kormány mögé, s magabiztosan állnak helyt országuk s a szocialista közösség vívmányainak védelmében.

Lövészek gyakorlaton

Lövészeten

Páncélosroham

Az ellenség hátában

Modern futárposta

0599
0299

Ludvík Svoboda, köztársasági elnök, Gustav Husák, a CSKP KB főtitkára, Jakubovszkij marsall, az EFE főparancsnoka a „Pajzs '72" díszszemléjén

Ejtőernyővel és helikopteren a távolság legyőzhető

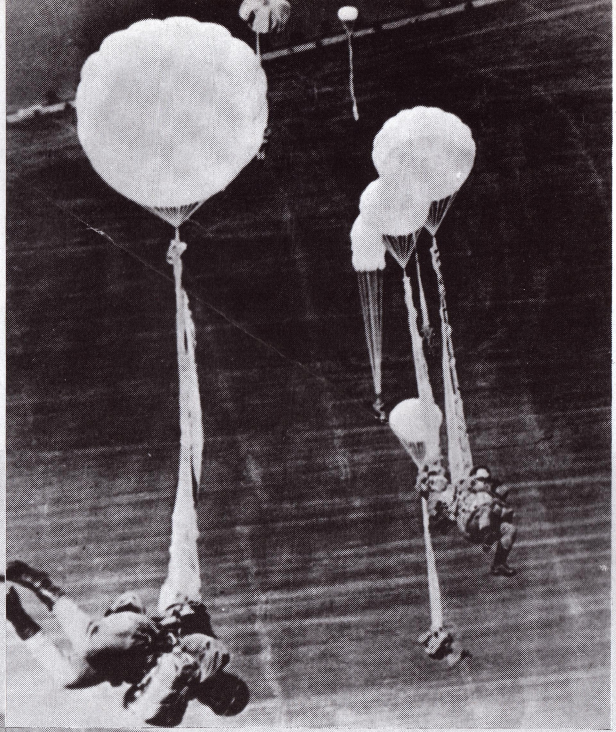

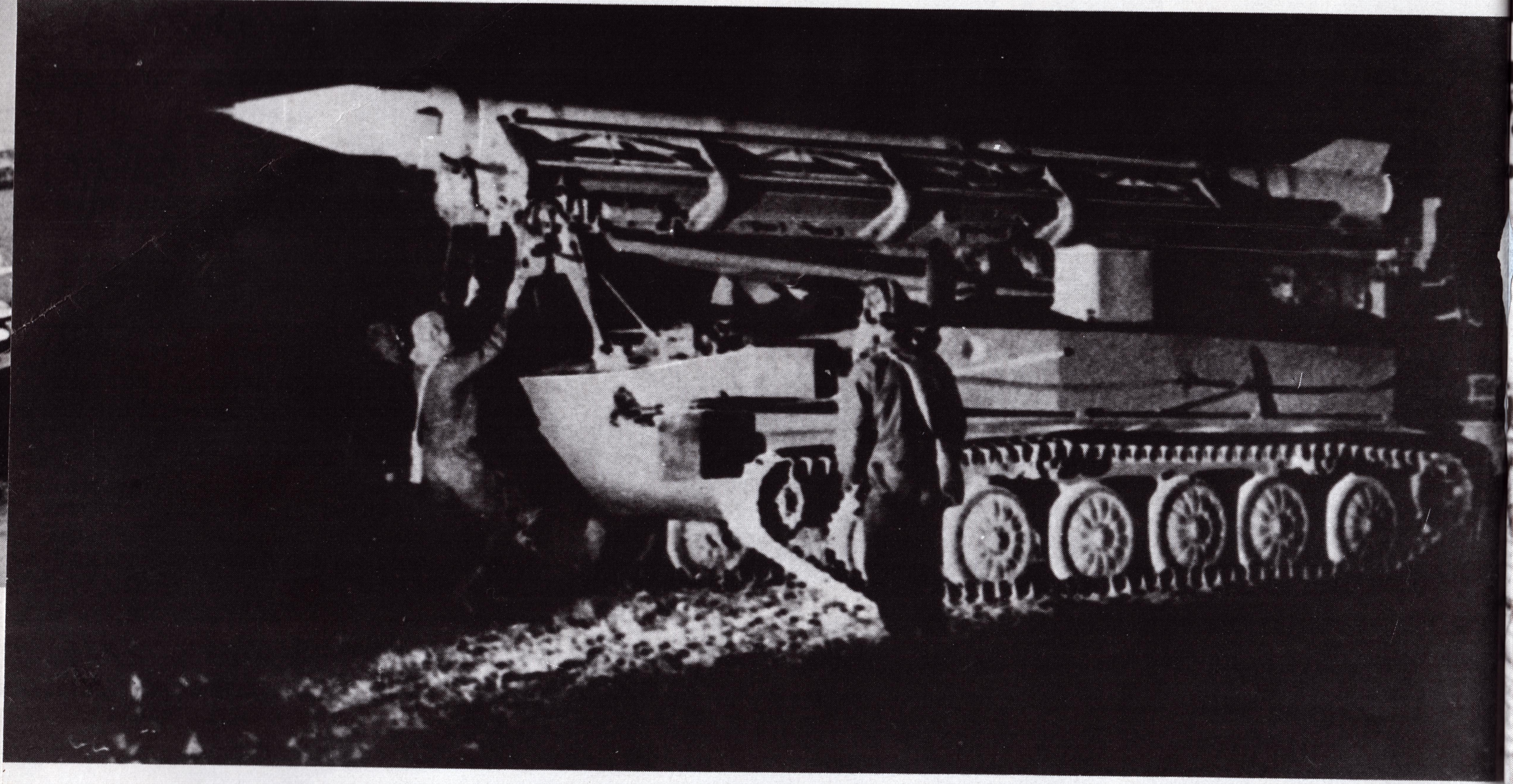

Harcászati rakéta

A műszakiak rövid idő alatt a legszélesebb folyót is áthidalják

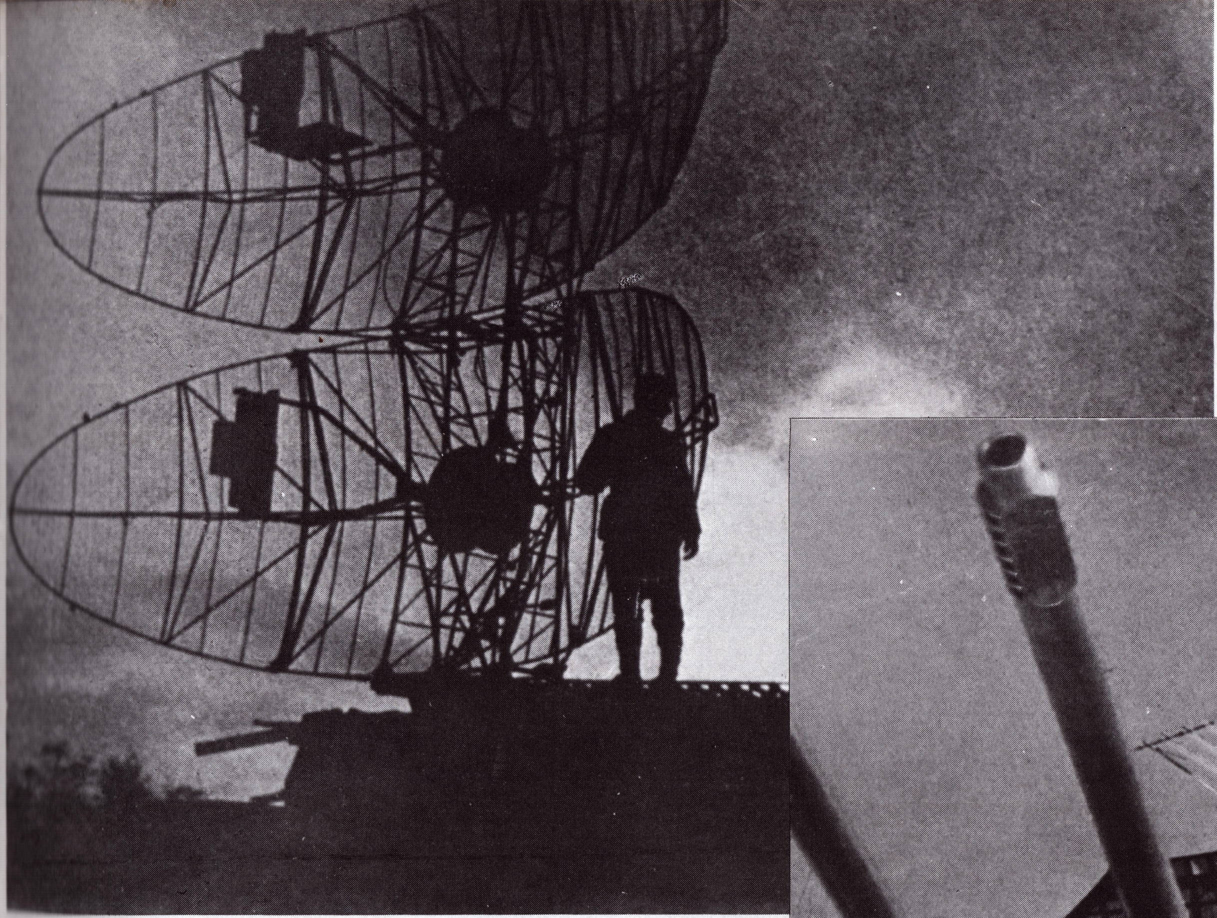

A légtér figyelői

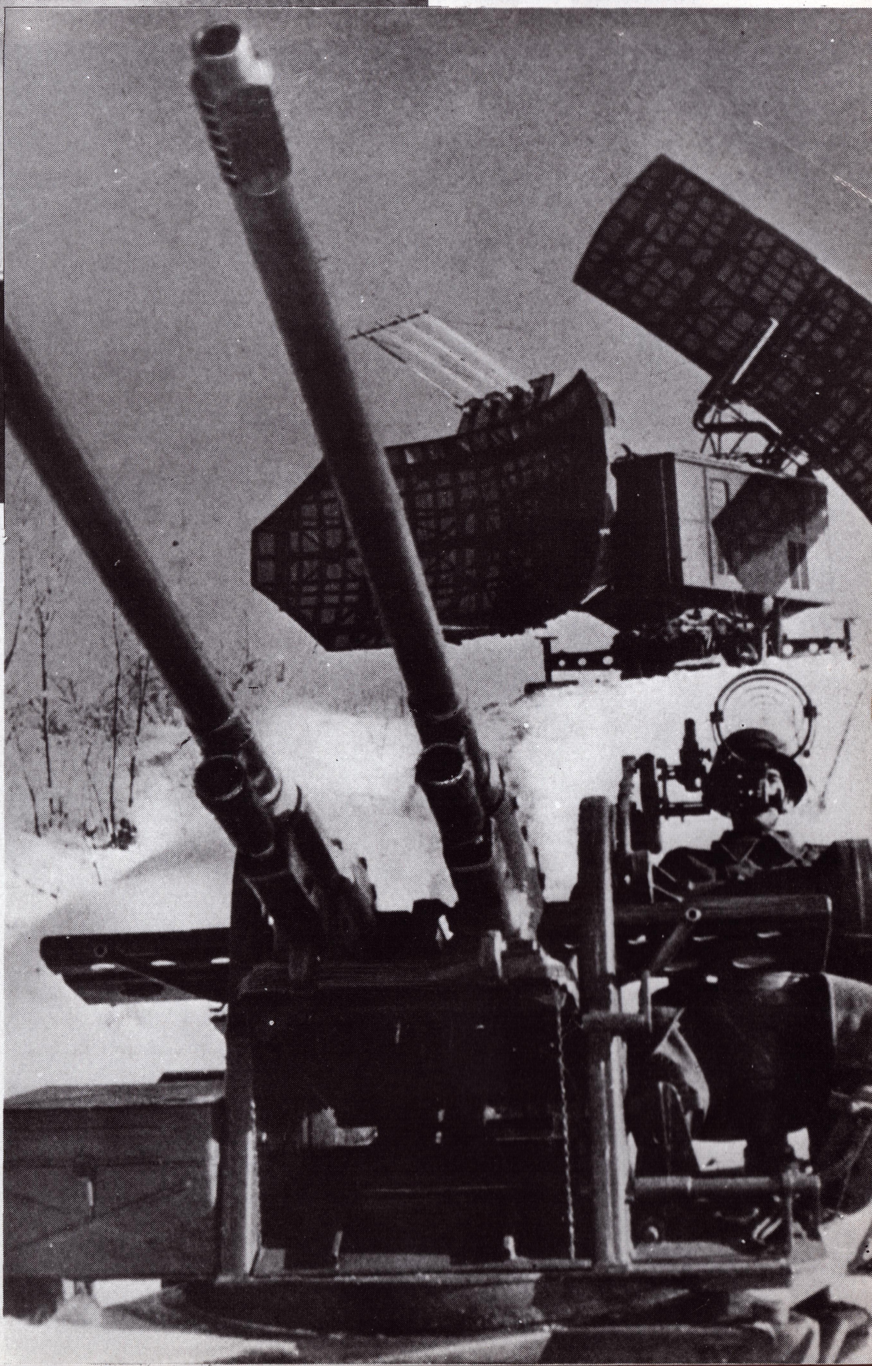

Előkészület a felszálláshoz

Vadász-start

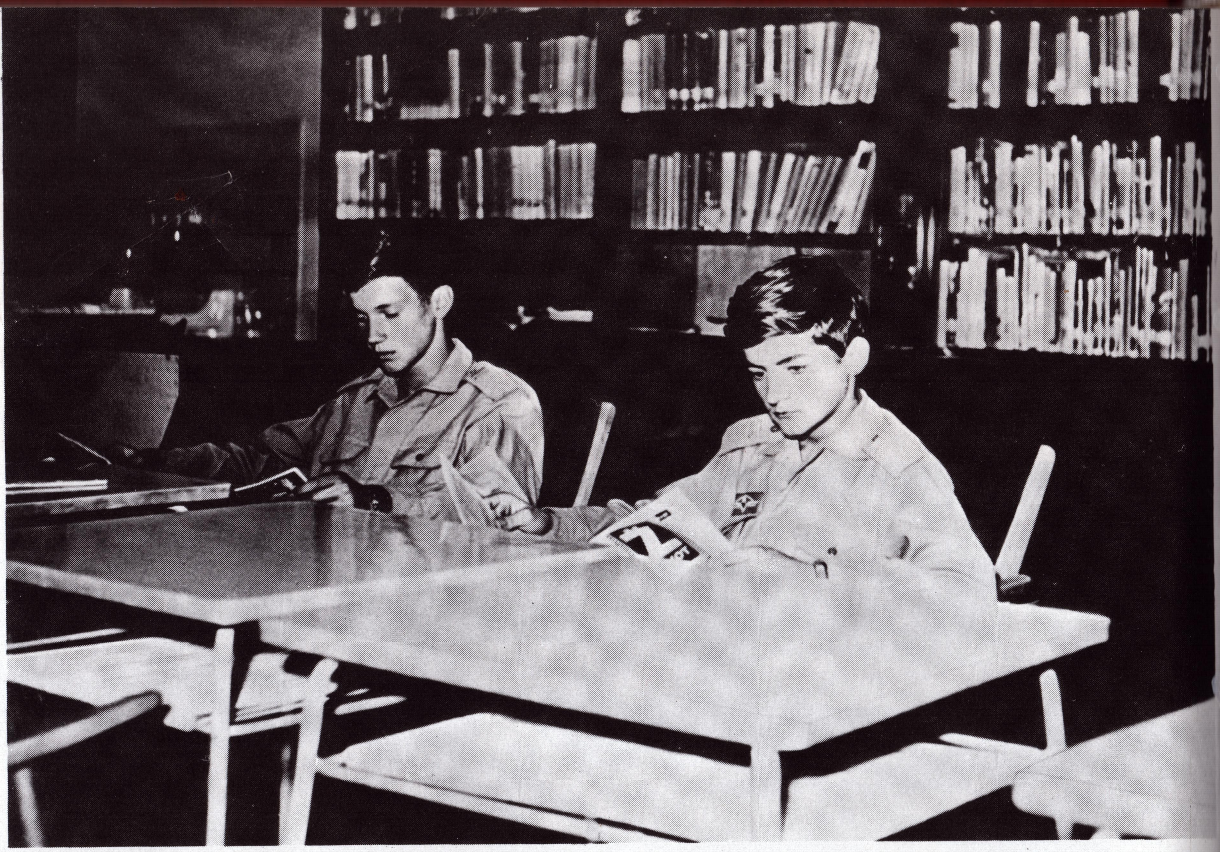

A legfiatalabbak a „Jan Žižka" katonai gimnáziumban kezdik a katonai ismeretek elsajátítását

Mit ír az Obrana Lidu?

Tárlaton

A szocialista gazdasági építés legnehezebb területén is helytállnak a katonák

A LENGYEL NÉPHADSEREG

A német fasizmus kegyetlen csapásai alatt sem tört meg a lengyel nép harci elszántsága, szabadságvágya. A kommunista párt kezdeményezésére már 1942-ben létrejött a Népi Gárda, amely a kibontakozó fegyveres ellenállásban született többi ellenálló csoporttal együtt 1944-re Népi Hadsereggé szerveződött. A 65 000 főt számláló partizánhadsereg közös vezetés alatt egész Lengyelország területén tevékenykedett.

E harccal egyidőben a Szovjetunióban megalakult a Lengyel Hazafiak szövetsége, amelynek kérésére a szovjet kormány lehetővé tette a „Kosciuszko Tadeusz" gyalogoshadosztály megszervezését. A 12 ezer főt számláló hadosztály katonái 1943. október 12-én Leninónál estek át a tűzkeresztségen. E győztes csata emlékére minden évben ezen a napon ünneplik a Lengyel Néphadsereg Napját.

A számban megnövekedett lengyel egységek a szovjet hadsereggel együtt részt vettek hazájuk felszabadításában, majd a fasiszták teljes megsemmisítésében.

A szocialista építés előrehaladásával a népi Lengyelország vezetése nagy gondot fordított vívmányainak védelmére. A lengyel néphadsereg korszerűen szervezett honi légvédelme, szárazföldi csapatai, légiereje és haditengerészete a legkorszerűbb fegyverzettel rendelkezik, és katonáinak kiképzése magas színvonalú. Tisztikara, vezetői képzettek, minden harmadik tiszt katonai akadémiát vagy polgári felsőfokú iskolát végzett, és elkötelezettségüket bizonyítja, hogy 80 százalékuk tagja a Lengyel Egyesült Munkáspártnak.

Az egész személyi állomány internacionalista érzésének és képzettsége magas színvonalának bizonysága, hogy a lengyel néphadsereg egységei az Egyesített Fegyveres Erők gyakorlatain kimagaslóan helytálltak.

Készen az ellenség harckocsijainak és gyalogságának megsemmisítésére

Gépesített lövészcsapatok gyakorlata

Edward Gierek, a LEMP Központi Bizottságának első titkára látogatóban a „Westerplatte Hősei" 1. harckocsiezred katonáinál

Tűz!

Indításra kész a rakéta

Páncéltörő tüzérek

Az alacsonyan támadó ellenséges gép ellen

Mentesítés

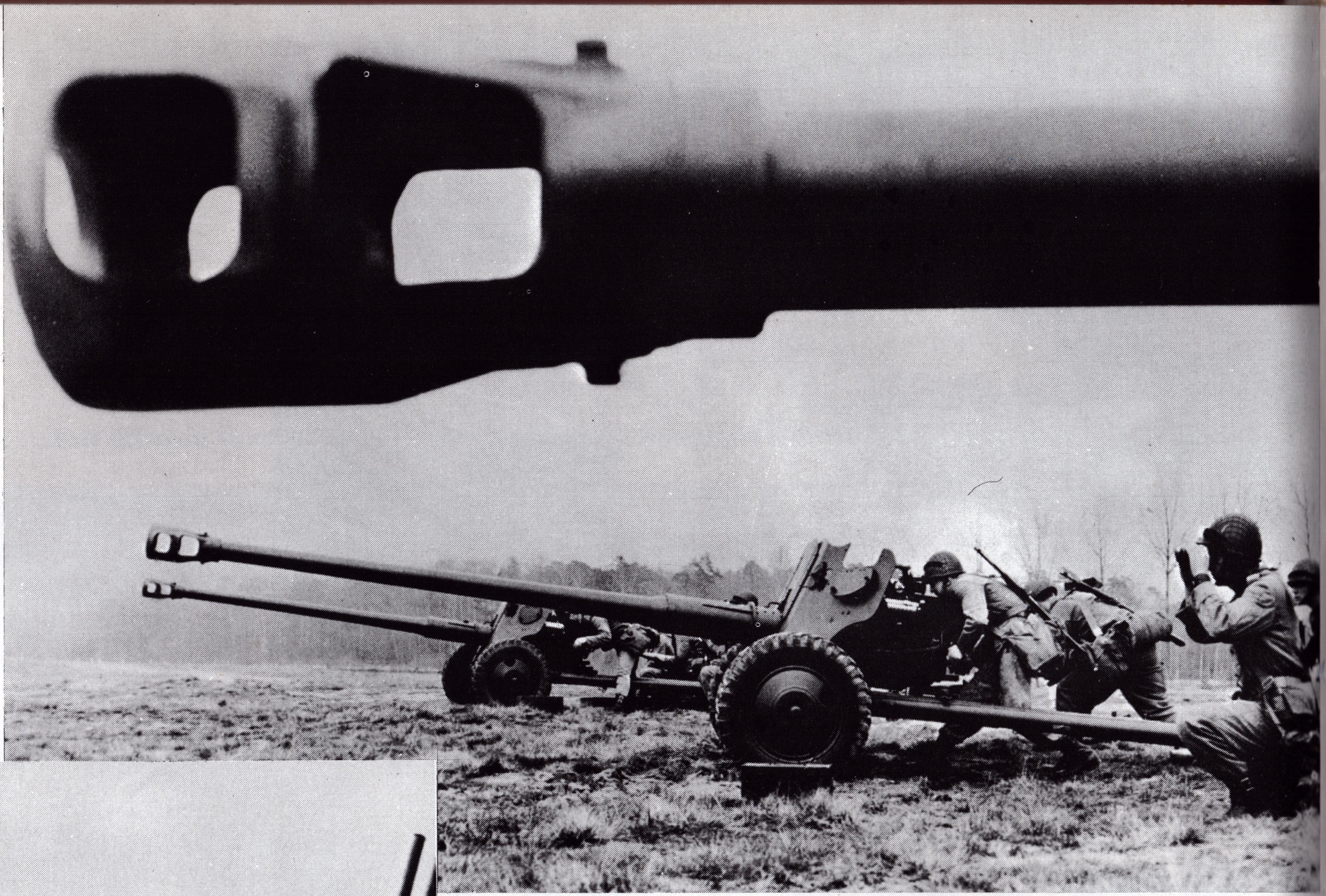

Híd a folyón

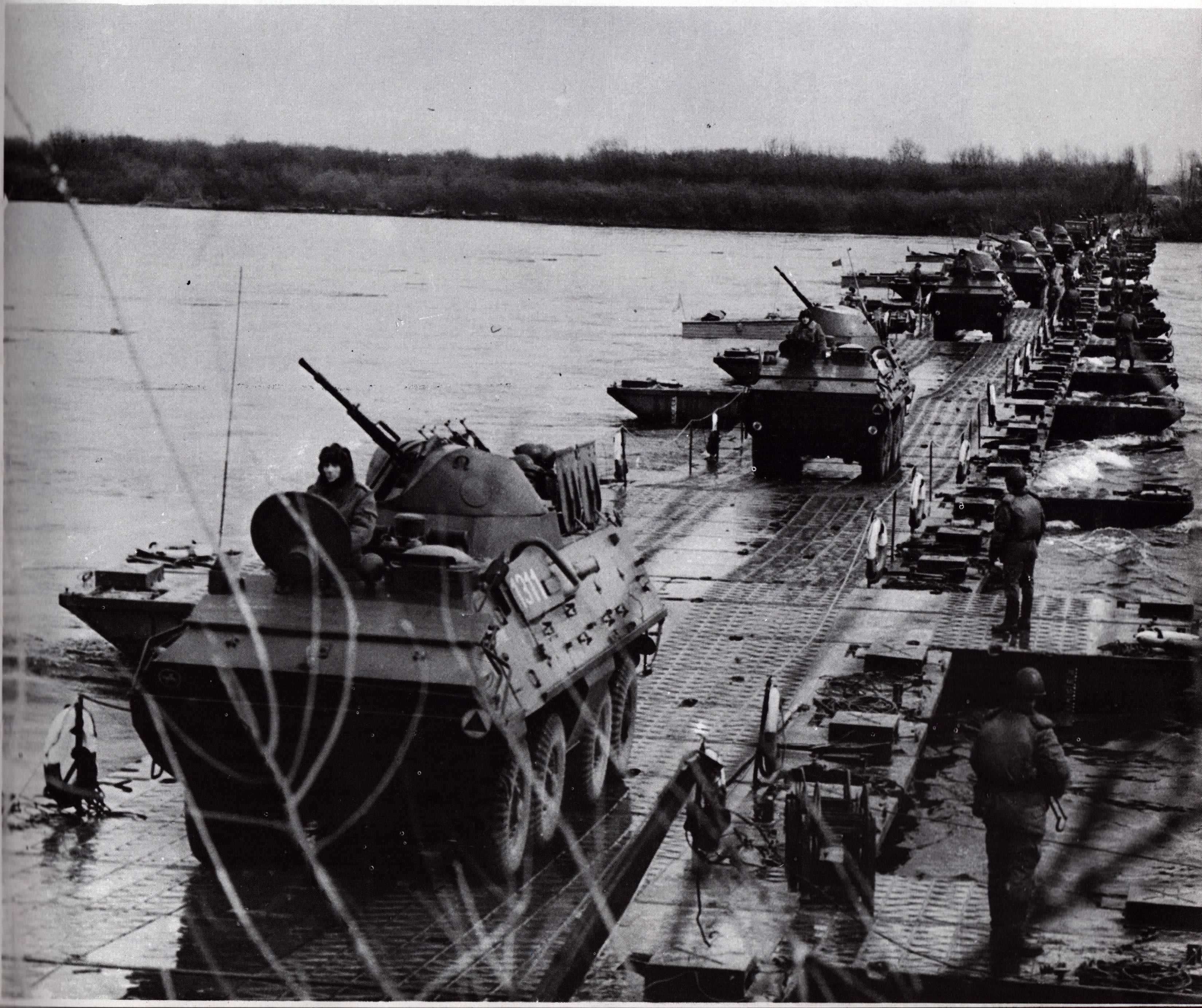

Vadászrepülők kötelékszolgálatban

Légideszant-alegységek

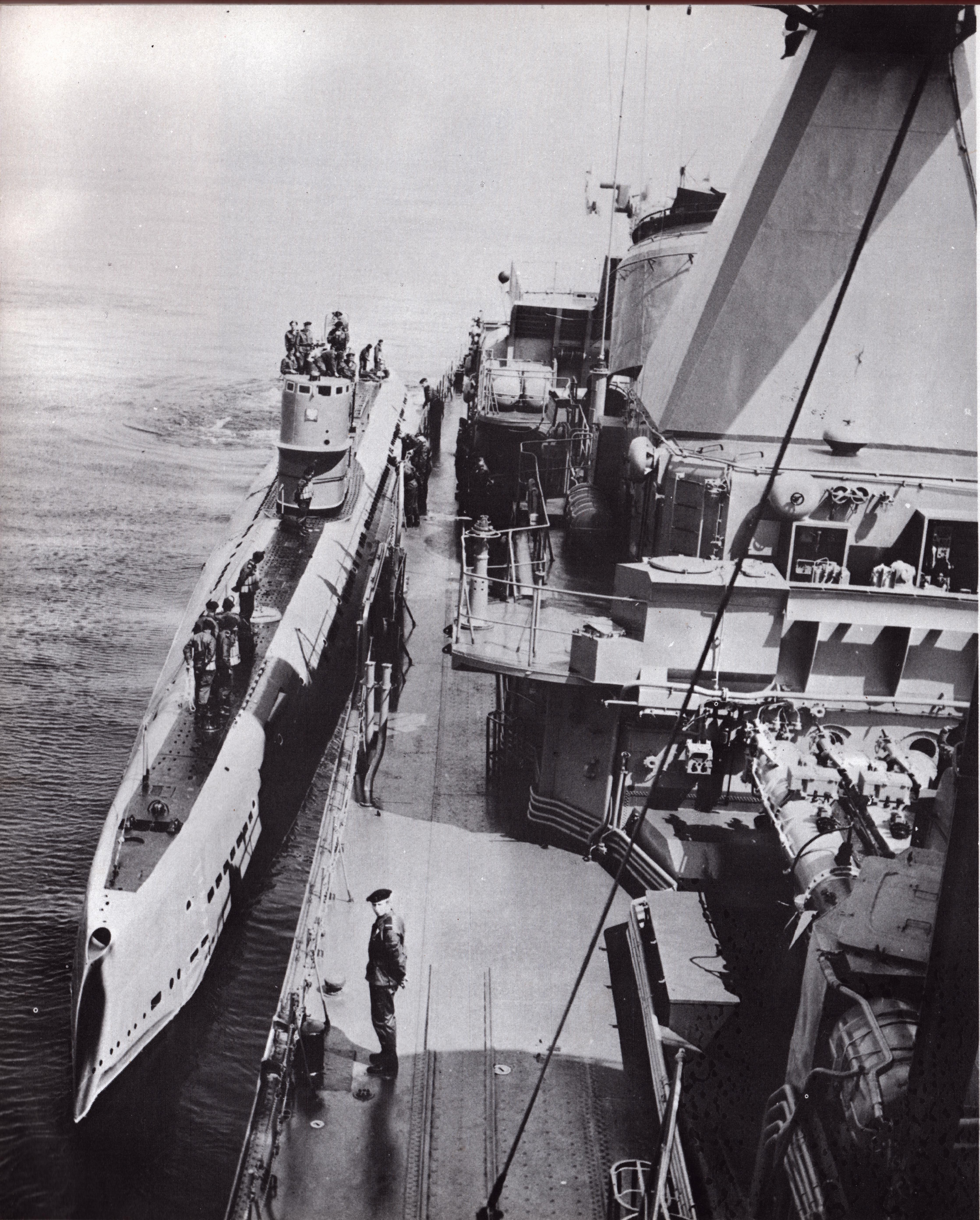

Partraszállás

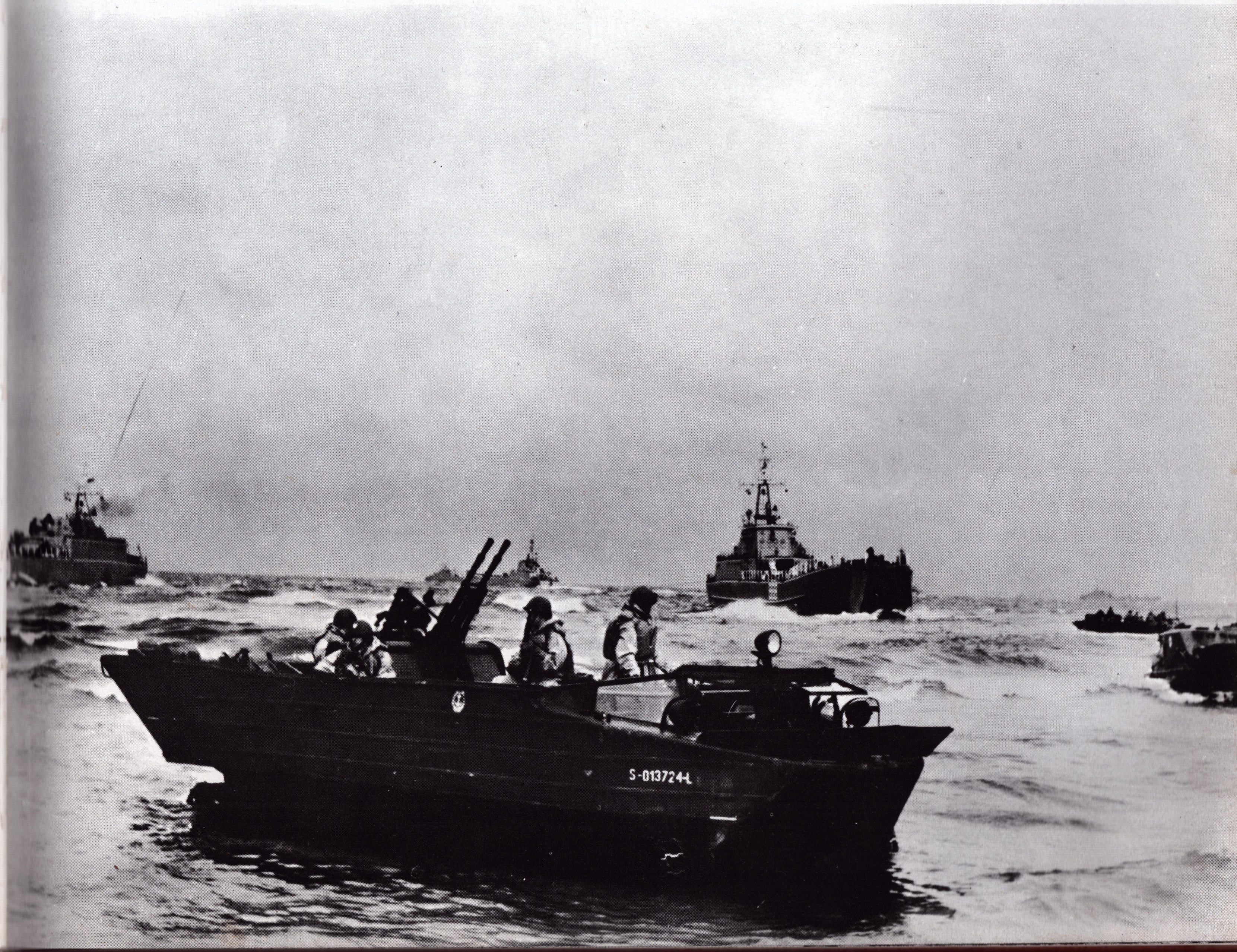

Határvédelem

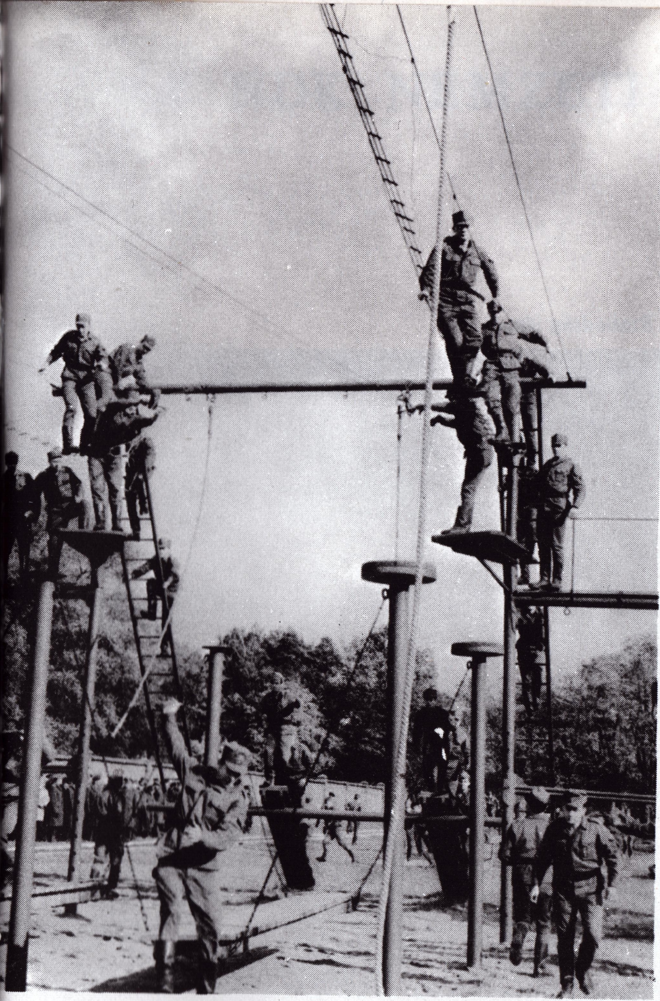

Testnevelési foglalkozás

Politikai oktatás

W. Jaruželski hadseregtábornok, nemzetvédelmi miniszter tiszteket avat a varsói Szabadság téren

AZ NDK NEMZETI NÉPHADSEREGE

A német nép földjének egy részén 1949-ben megalakult az emberi haladást, a szocializmust, a békét szolgáló munkás-paraszt hatalom: a Német Demokratikus Köztársaság. Eredményei és biztonsága érdekében, a revansizmus és az agresszió ellen gondoskodnia kellett önmaga védelméről. Ezért az NDK Népi Kamarájának 1956. január 18-án hozott határozata alapján hozzákezdtek a nemzeti néphadsereg létrehozásához.

Március 1-re befejezték az első hadosztály megszervezését. Ez a nap azóta a Nemzeti Néphadsereg Napja.

A szocializmust építő német nép honvédelmi erőfeszítései eredményeképpen, a gyorsan korszerű színvonalra fejlődött hadsereget a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testülete már 1958 májusában bevonta az Egyesített Fegyveres Erőkbe.

A Nemzeti Néphadsereg a német dolgozó népnek a társadalmi haladásért, a szocializmusért folytatott harcának legjobb hagyományait követve nagy erőfeszítéseket tett a megtisztelő feladat teljesítéséért: a szocializmus nemzeti és nemzetközi vívmányainak védelméért. A népi milícia, a határőrség és a hadsereg helytállt az imperialisták 1956-os és 1962-es mesterkedései során.

A honi légvédelem, a szárazföldi erők, a légierő és a népi tengerészet korszerű szervezettel, fegyverzettel, haditechnikai eszközökkel rendelkezik, s kiképzésük is olyan színvonalú, hogy bizton állnak őrt a Varsói Szerződés előretolt bástyájaként Európában.

Az NDK Nemzeti Néphadserege a területén állomásozó szovjet csapatokkal, a Varsói Szerződés Egyesített Fegyveres Erői más hadseregeivel együtt szervezett gyakorlatokon harckészültségének, együttműködési készségének, fegyverbarátságának magas szintjét bizonyította.

Harchoz!

Roham

Víz alatti átkelés

Harcban az „ellenséggel”

Erich Honecker, a Német Szocialista Egységpárt főtitkára és Heinz Hoffmann hadseregtábornok, nemzetvédelmi miniszter katonai egységeket tekint meg

Sorozatvetők tűzkésszé tétele

Tűz!

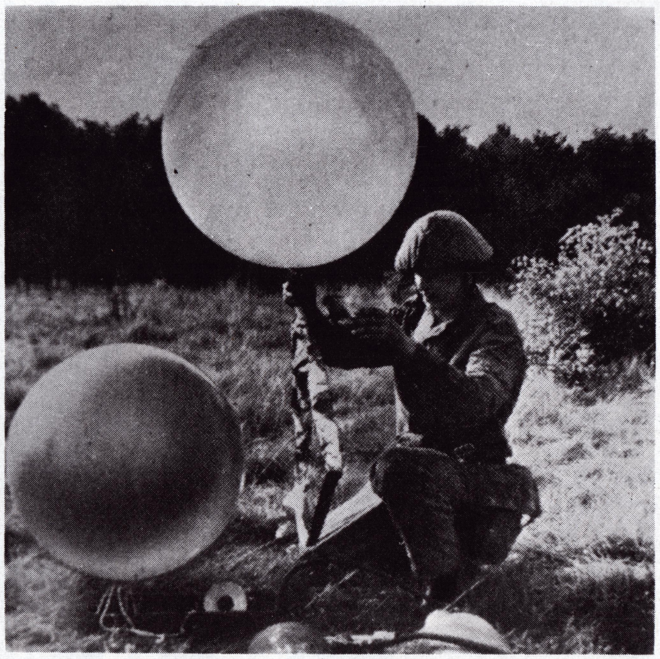

Amíg a rakéta indításra kész

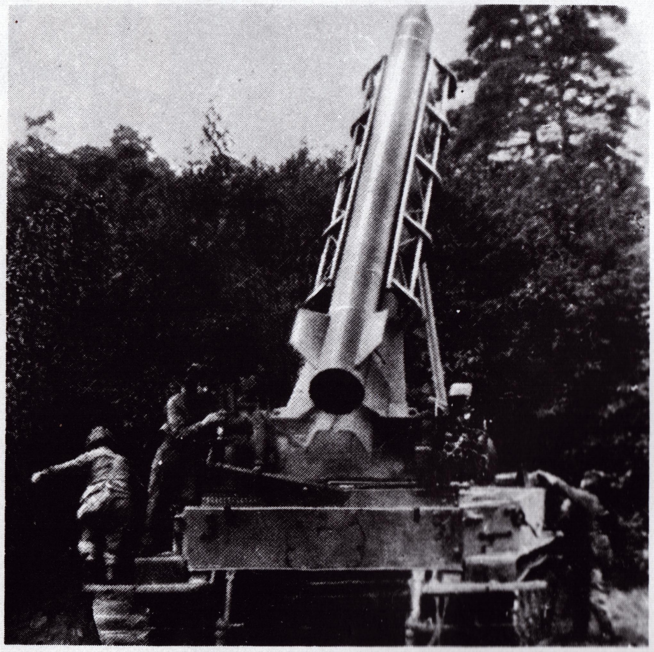

A légtér „szemeire" féltő gondossággal ügyelnek

Munka a tervtáblán

Készen a légtér védelmére

Járőrben a Keleti-tengeren

Hozzáértő kezek irányítják a torpedó berakását

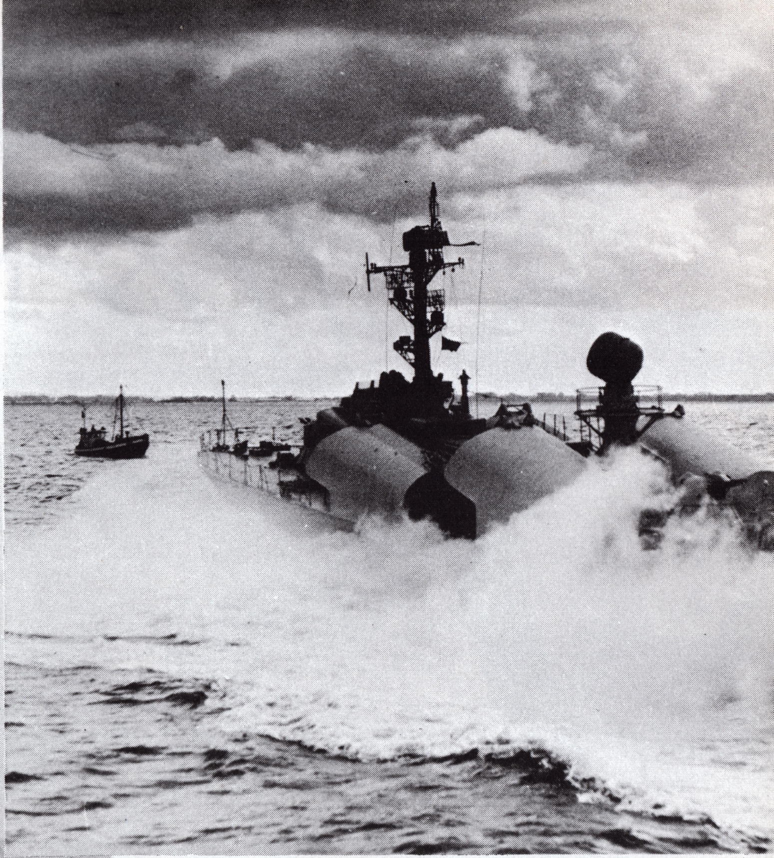

A határ biztonságáért

Segítség a népgazdaságnak

Eszmecsere

A ROMÁN SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG HADSEREGE

A hazafias erők harci elszántsága a szovjet hadsereg s az antifasiszta koalíció nácizmusra mért csapásait követően Romániában 1944-ben általános felkelésben robbant ki.

A román nép antifasiszta ellenállóiból a Szovjetunióban már korábban létrejött a „Tudor Vladimirescu" önkéntes hadosztály, amelynek tagjai első ízben 1944-ben Iași–Kisinyov térségében ütköztek meg a német fasisztákkal.

Az összes antifasiszta erőből kovácsolt 1. és 4. román hadsereg a felkelés győzelme után megkezdte harcát a fasiszta koalíció ellen hazája felszabadításáért, amelyben – a szovjet hadsereg oldalán – sikereket értek el. 1944. október 25-én felszabadult Románia egész területe. Ennek emlékére október 25-én ünneplik a Román Haderők Napját.

Az antifasiszta román hadsereg katonái hazánk felszabadításáért is vérüket áldozták a Vörös Hadsereg oldalán. Népünk hálával emlékezik a Debrecentől Budapestig küzdelmes harci utat megtett román katonákra.

A szocialista társadalom építésével egyidőben, a párt vezetésével jelentős erőfeszítéseket tettek a honvédelem fejlesztése érdekében. A román nép hadserege fegyverbarátai oldalán korszerű haderővé vált: honi légvédelmét szárazföldi erőit, haditengerészetét a legkorszerűbb technikával szerelték fel. Katonái gondos kiképzés folyamán készülnek honvédelmi feladataikra, miközben jelentős mértékben segítik a népgazdasági feladatok megoldását is.

A szomszédos szocialista országok területén lezajlott közös gyakorlatokon a Román Szocialista Köztársaság Hadseregének kijelölt egységei mindenkor magas fokú felkészültségről és együttműködési készségről tettek tanúbizonyságot.

Utánam!

Hegyivadászok

Harckocsik támadásban

Nicolae Ceausescu, a Román Kommunista Párt főtitkára, köztársasági elnök, a hadsereg pártaktíva-értekezletén

Úton a gyakorlótér felé

Páncéltörő rakéták az indítás pillanatában

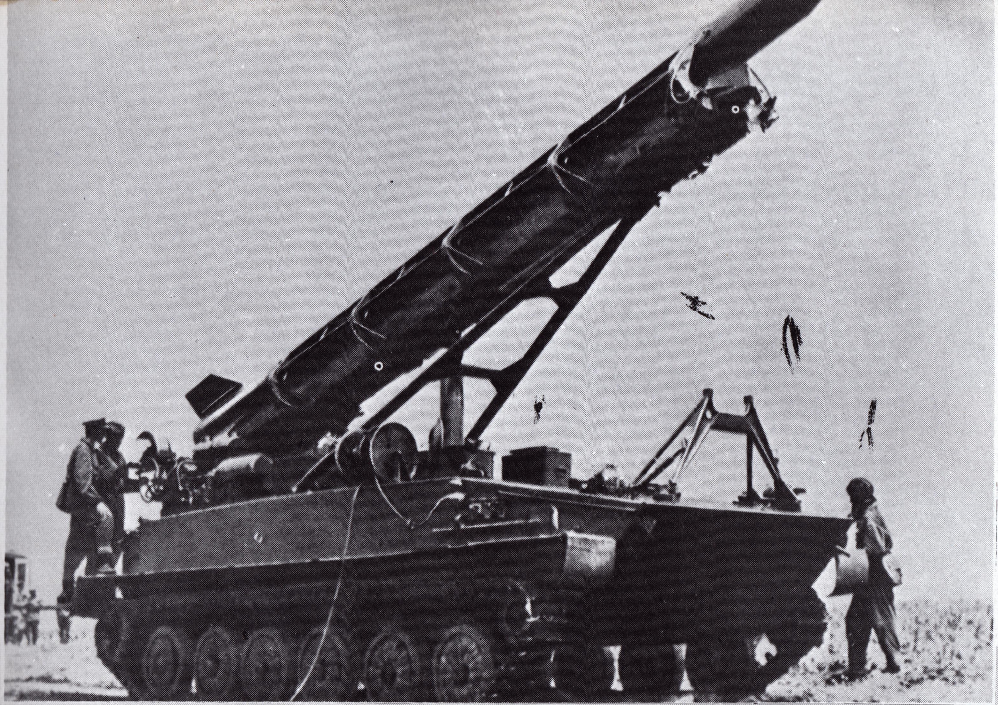

Előkészítik
a harcászati rakétát

Sorozatvetők
tüzelőállásban

Harcban a légideszant

Helikopterből – rohamra

A honi légvédelem minden fegyverneme
készen áll harcfeladata teljesítésére

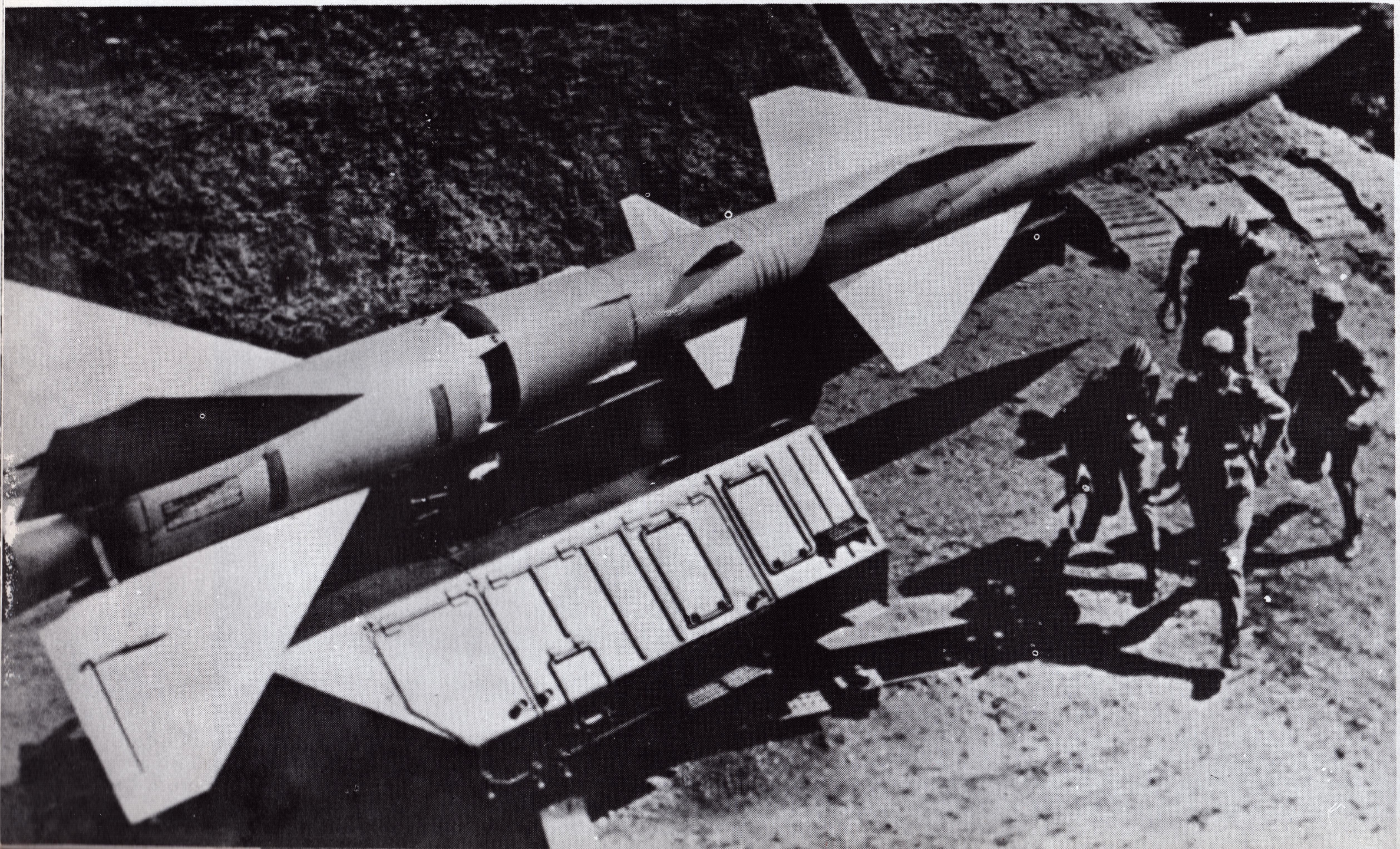

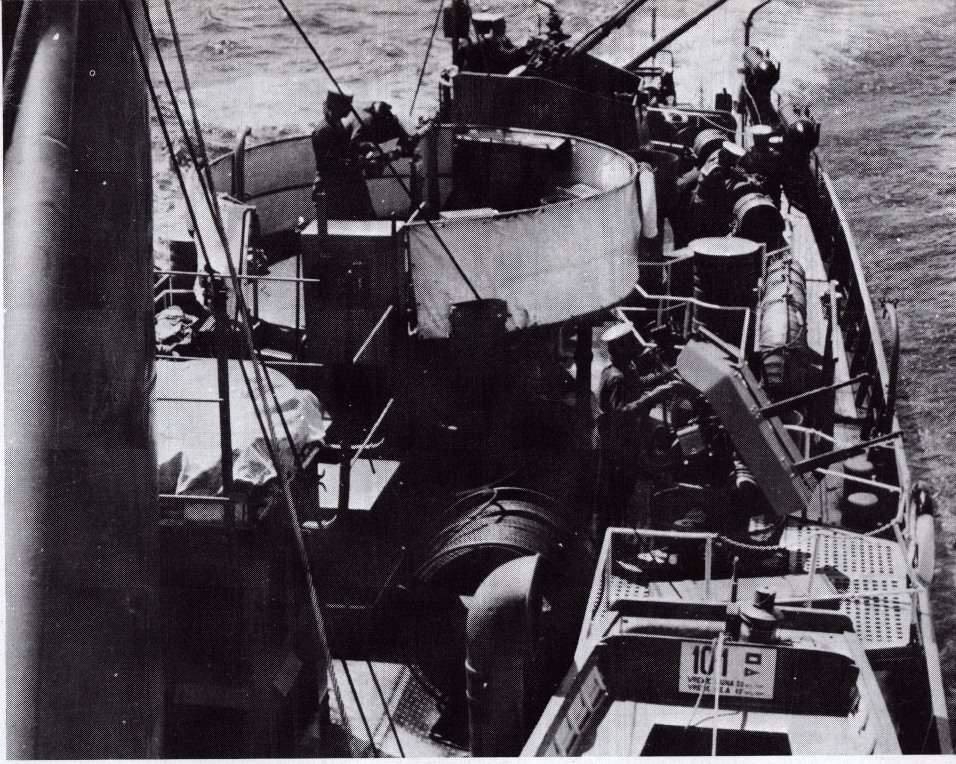

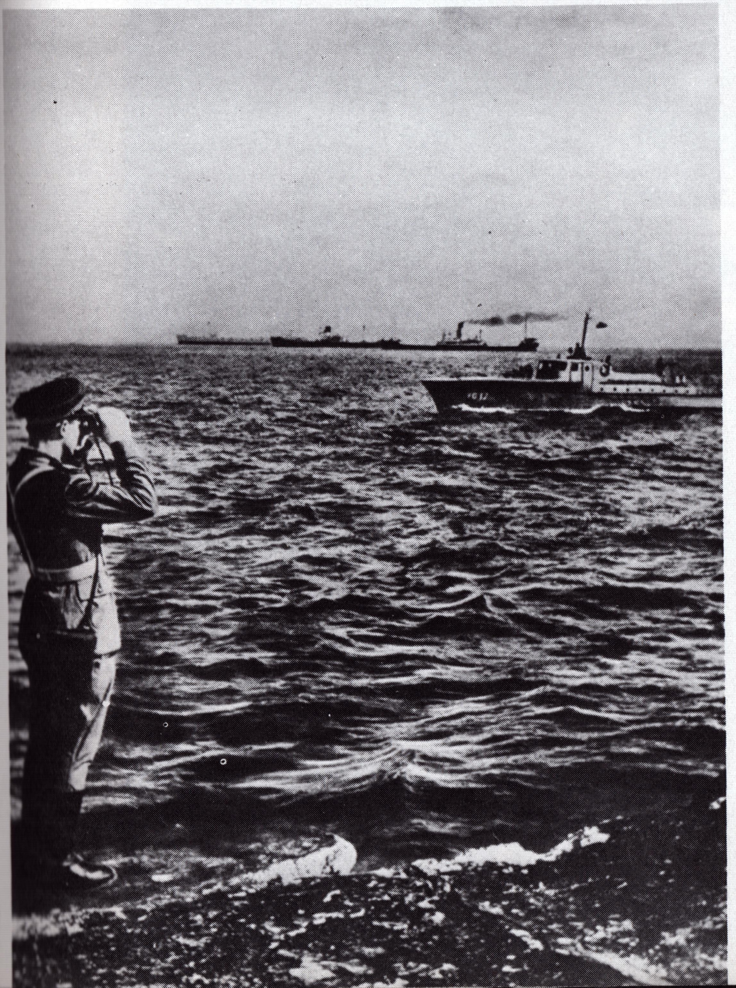

Járőrszolgálatban a tengeren

Határőr

FEGYVERBARÁTAINK OLDALÁN

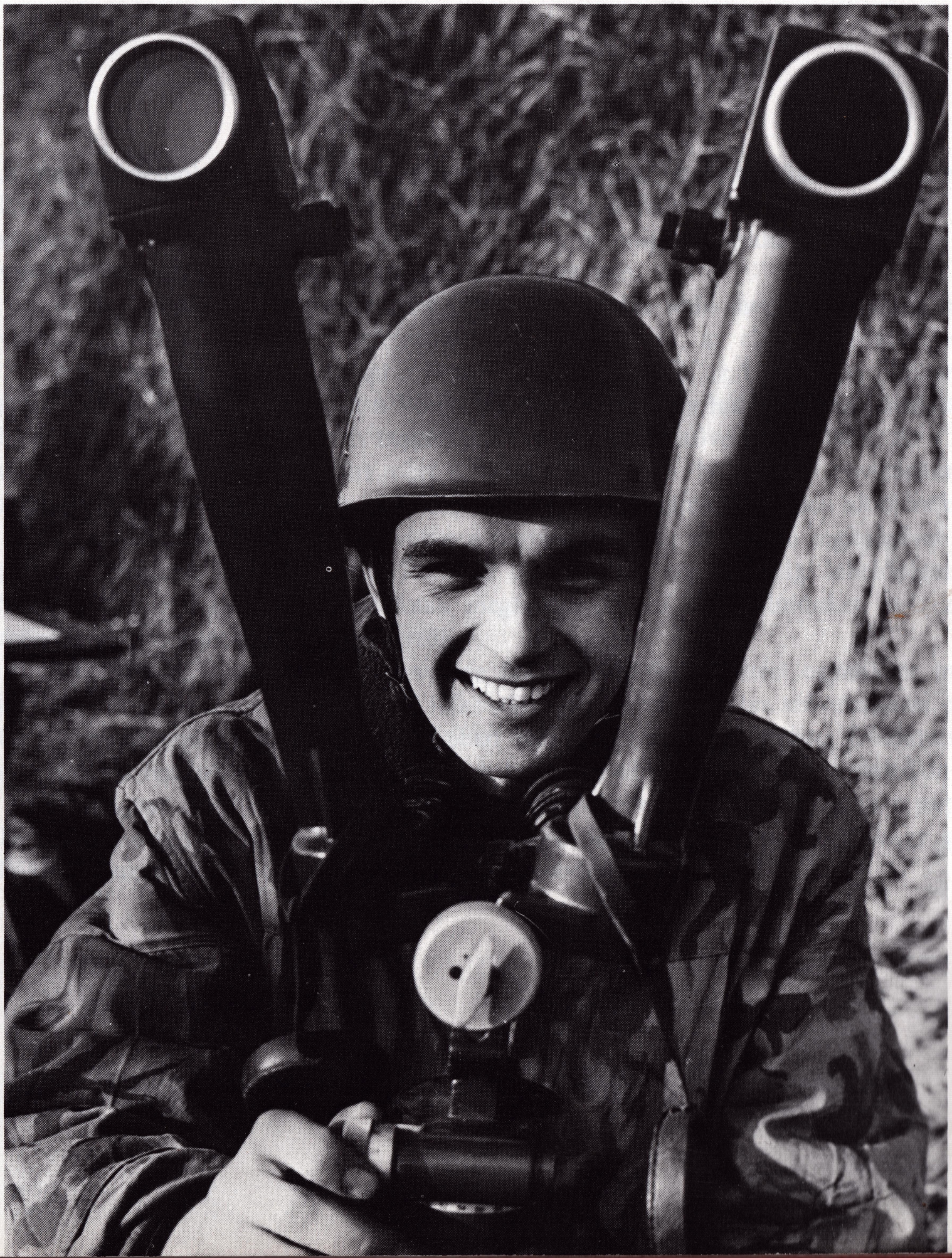

A magyar demokratikus hadsereg harminc esztendővel ezelőtt született. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1944. december 22-i nyilatkozatában úgy foglalt állást, hogy népünk – követve szabadságharcos elődeink, a fasizmus ellen fegyvert fogott magyar hazafiak, partizánok példáját – fegyveres erővel vesz részt a német fasizmus elleni harcban.

A szovjet–magyar fegyverszüneti szerződés aláírása után megkezdődött az új hadsereg szervezése, s 1945. március 4-én befejeződött a 6. hadosztály, az első magasabbegység létrehozása.

A magyar partizánok mellett a Budai Önkéntes Ezred, az 1. műszaki hadosztály, a 3. vasútépítő dandár tagjai vettek részt a Vörös Hadsereg oldalán a hazánk felszabadításáért vívott harcban. Az 1. és a 6. hadosztály is megérkezett ugyan a hadműveleti területre, de a Vörös Hadsereg olyan megsemmisítő csapásokat mért a fasiszta ellenségre, hogy harci bevetésükre már nem volt szükség. A demokratikus magyar hadsereget néphadseregünk közvetlen elődjének tekintjük.

A proletárdiktatúra győzelme után a szovjet hadsereg sokoldalú segítségével néphadseregünk gyors fejlődésnek indult. Hazánk földrajzi helyzetének, népgazdasági lehetőségeinek és a Varsói Szerződésben reá háruló feladatoknak megfelelően honi légvédelmünket, szárazföldi haderőnemünket magas színvonalra fejlesztettük.

Az 1956-os ellenforradalom leverése óta a hadseregfejlesztést egyenletes minőségi fejlődés jellemzi. A magyar néphadsereg jól felkészült, és mindenkor kész szövetségesei oldalán a szocializmus vívmányainak megóvása érdekében nemzeti és internacionalista feladatainak teljesítésére, amint ezt a hazánk és a testvéri országok területén tartott közös gyakorlatokon is bizonyította.

A magyar Fegyveres Erők Napját szeptember 29-én ünnepeljük, azon a napon, amelyen az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc fiatal honvédserege első nagy győzelmét aratta Pákozd–Sukorónál az országunkra törő betolakodók felett.

A modern „gyalogság"

Gyakorlaton

Harckocsi-alegység

Víz alatti átkelés előtt

Éleslövészeten

Kádár János elvtárs, az MSZMP KB első titkára és Czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter a gyakorlat szünetében egy lövegállásban

Tűz az ellenséges harckocsira

A kezelők mesterségbeli tudása teszi még félelmetesebbé a szárazföldi csapatok rakétafegyvereit

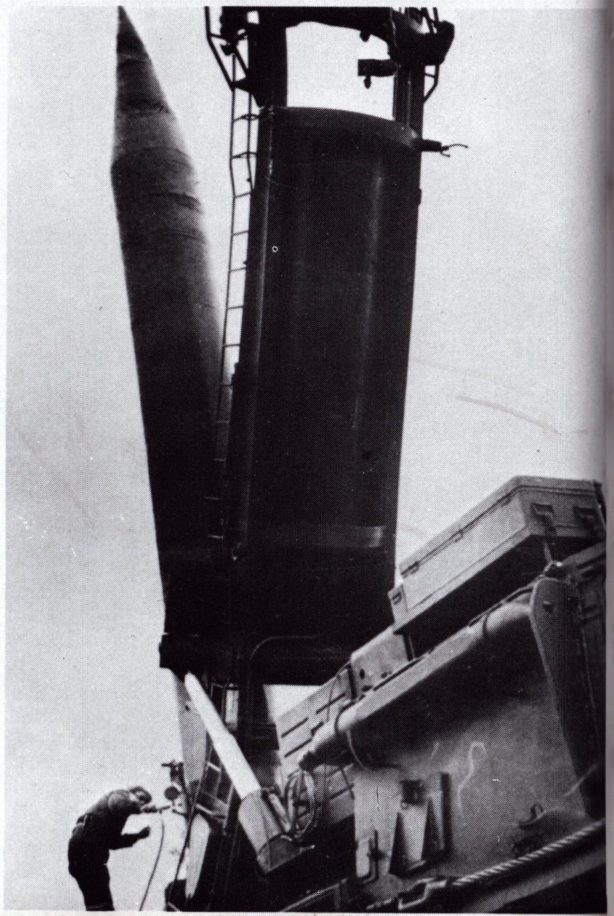

A Katyusa utóda

Műszaki gépóriások a katonák szolgálatában

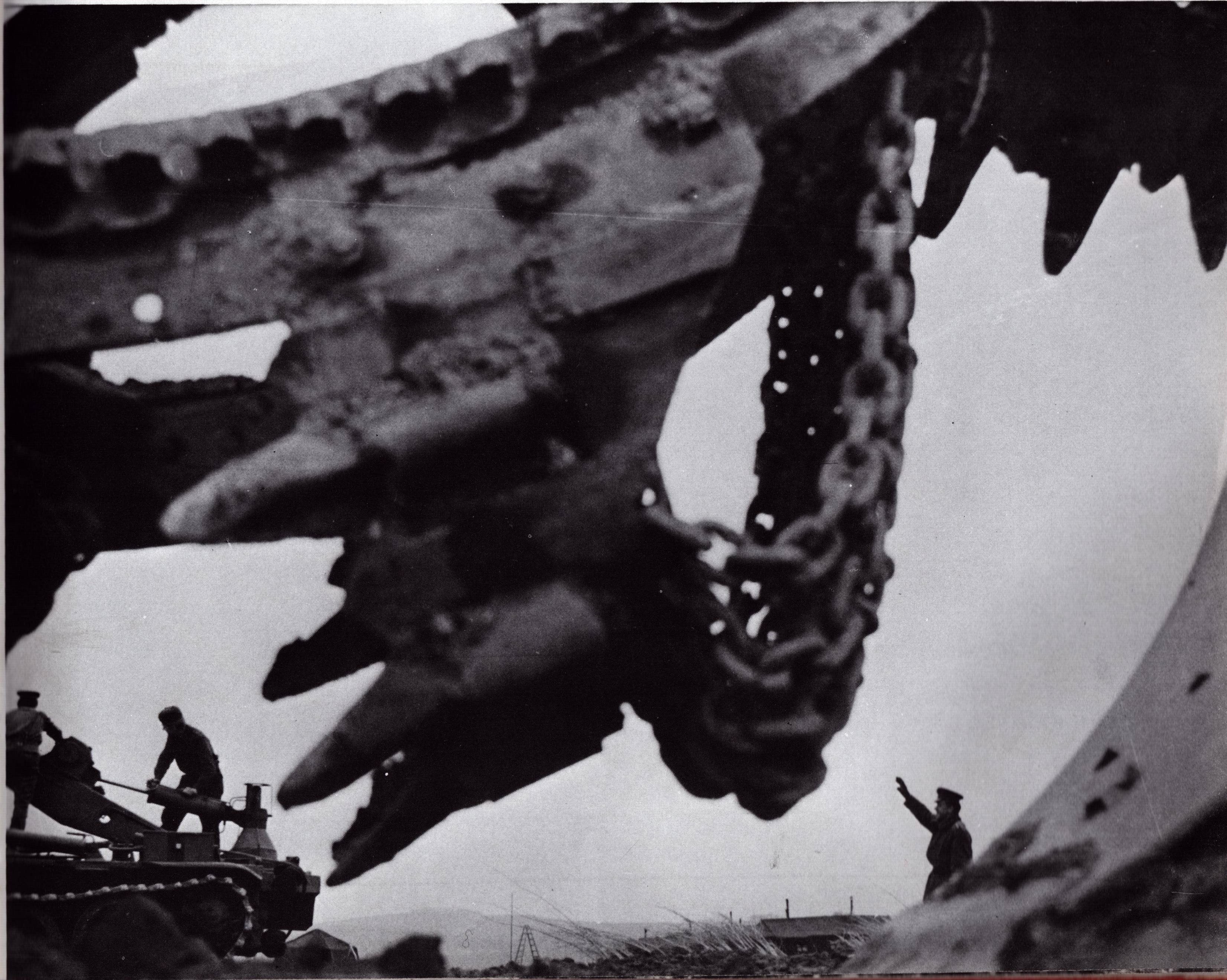

Korszerű hídépítők

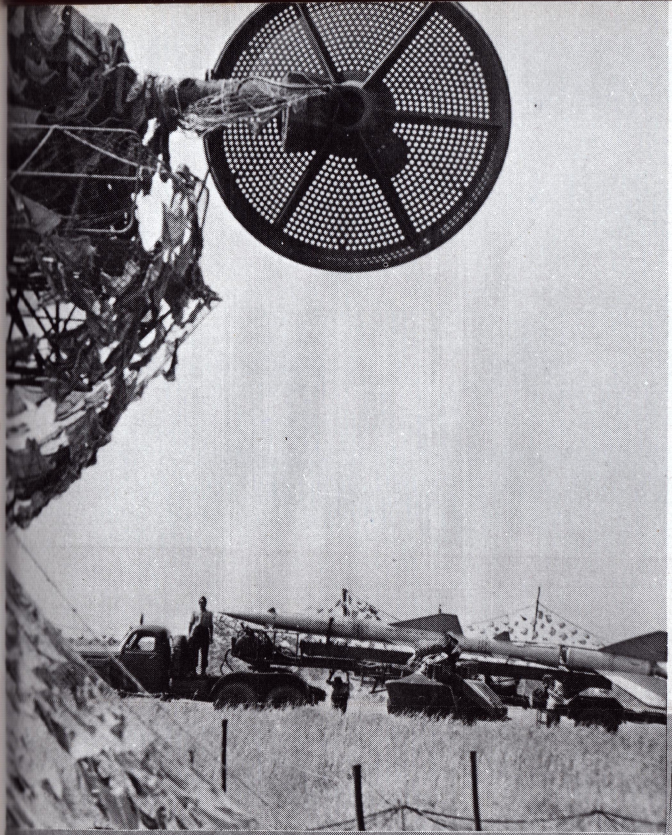

A honi légvédelem vadászrepülői, légvédelmi rakéta- és rádiótechnikai csapatai állandó készenlétben őrködnek

A távolság lerövidül a légideszant számára

A légvédelmi fegyverek megbízhatóan oltalmazzák a csapatokat

Határőrök

Szabad időben

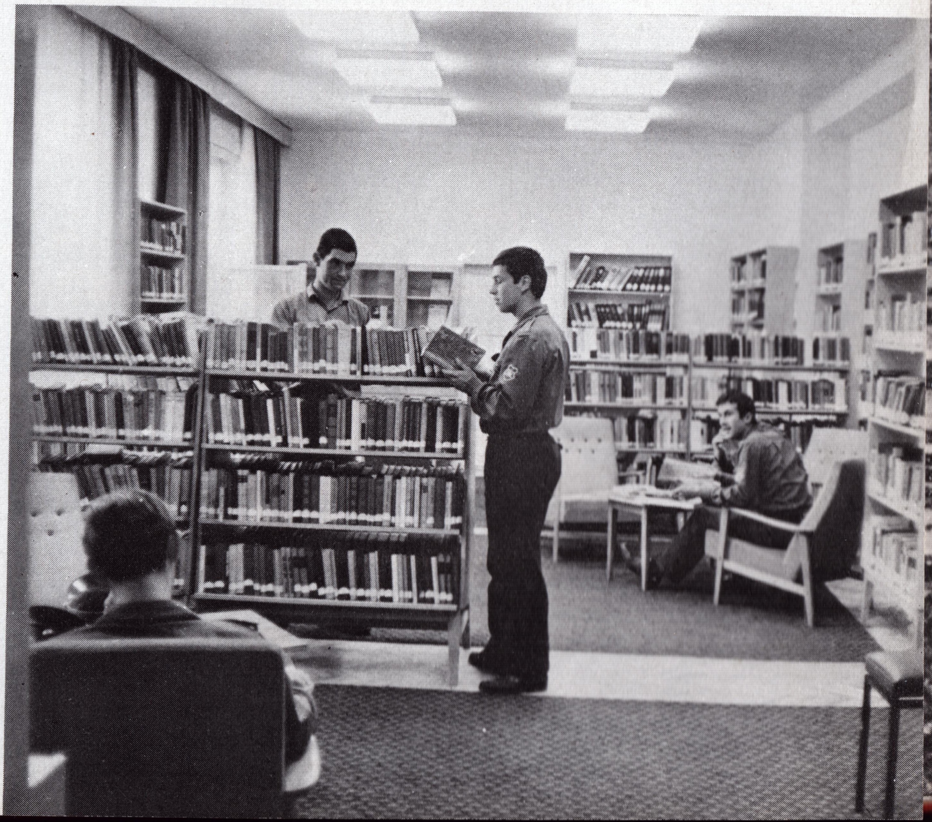

Vietnami küldetésben

A katonák évről évre nagy értékű népgazdasági munkát végeznek

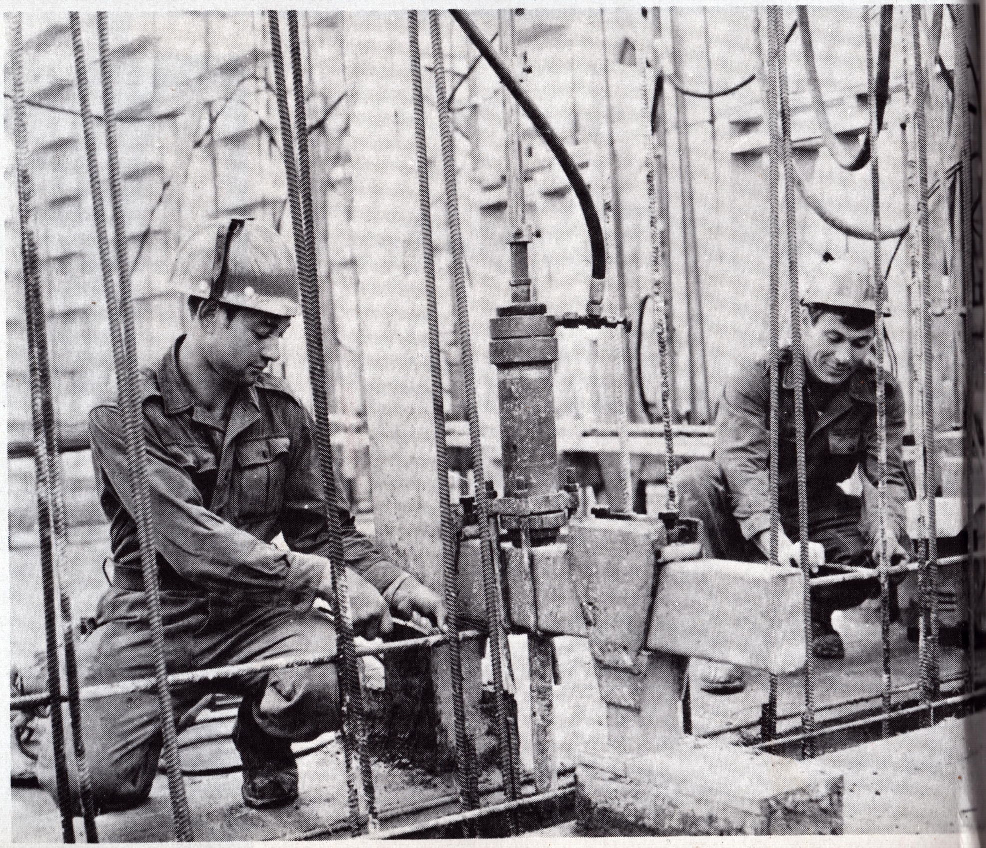

EGYÜTT

A Varsói Szerződés tagállamainak egységes célja és érdeke alapvetően a szocialista építés nemzetközi feltételeinek, biztonságának szavatolása, országaik védelme az imperialista agresszióval szemben. A szerződés 5. pontja kimondja:

„Védelmi képességük megerősítésére szükséges egyéb összetett intézkedéseket is tesznek, hogy megvédelmezzék népeik békés munkáját, biztosítsák határaik és területük sértetlenségét és az esetleges támadással szembeni védelmét."

Az összehangolt intézkedések közül az egyik legfontosabb, hogy a közös felkészülés során az egyes országok hadseregei az egységes katonai doktrína, az azonos kiképzési elvek alapján összehangolják katonai tevékenységüket, s tapasztalatokat szerezzenek a közös feladatok végrehajtásában is.

Ezt szolgálják a tervszerűen megtartott együttműködési és törzsvezetési gyakorlatok, amelyeket a tagországok kijelölt csapatai az 1960-as évek eleje óta évente rendszeresen két- vagy többoldalú együttműködési tervek alapján tartanak.

A gyakorlatokat méltán tarthatjuk fontos politikai akcióknak is, hiszen demonstrálják csapataink, törzseink, katonáink együttműködési készségét, de igen jól szolgálják a tagországok népeinek, katonáinak internacionalista barátsága ügyét is.

Jelentősek a közös nevelőmunkát elősegítő ideológiai konferenciák, katonaifjúsági találkozók és táborok, a katonaújságírók tanácskozásai, kulturális és sporttalálkozók és vetélkedők. Mindezek az együttműködési formák rendszeressé és hagyományossá váltak.

A Varsói Szerződés tagállamainak együttműködése az évek folyamán mindinkább szélesedik, az élet újabb és újabb területeire terjed, erősítve, gazdagítva barátságunk kötelékeit.

Harckocsik és repülőgépek egyesített támadása az „Októberi roham” hadgyakorlaton

Csehszlovák, lengyel, szovjet és NDK-beli csapatok részvételével tartották az NDK területén 1965-ben az „Októberi roham" fedőnevű gyakorlatot. A gyakorlaton részt vevő csapatok – szárazföldön, levegőben és a tengeren – sikerrel vizsgáztak

A „Vltava" gyakorlaton – 1966-ban Csehszlovákia területén – csehszlovák, szovjet, NDK és magyar csapatok vettek részt

Az „Észak" fedőnevű gyakorlatot a Balti-tengeren szovjet, lengyel és **NDK** flottaegységek hajtották végre

A „Fegyverbarátság" gyakorlatot a Varsói Szerződés létrehozásának 15. évfordulója alkalmából valamennyi tagország kijelölt egysége és törzse részvételével az NDK területén tartották. A gyakorlaton az Egyesített Fegyveres Erők valamennyi haderőneme eredményesen szerepelt

A „Pajzs '72" gyakorlat Csehszlovákia területén zajlott, bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, NDK-beli és szovjet csapatok részvételével

Az „Opál '71" gyakorlatot szovjet, csehszlovák és magyar egységek részvételével Magyarország területén tartották. Az átkeléshez a hidat a három hadsereg műszaki katonái készítették

A harci együttműködést és a barátságot jól szolgálják a kétoldalú gyakorlatok is. Ezek sorában jelentős volt a „Vértes '73", amelyet a magyar néphadsereg és a Magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet Déli Hadseregcsoport kijelölt egységei hajtottak végre

Jelvénycsere

Csehszlovák és NDK-beli műszaki katonák együttműködésével épül a híd

Fejlesztik az együttműködést és ápolják a katonabarátságot a csehszlovák katonák és a hazájukban ideiglenesen állomásozó szovjet harcosok

1973-ban Budapesten üléseztek a Varsói Szerződéshez tartozó országok katonaújságírói

A Varsói Szerződés tagállamai hadseregeinek 1973. évi drezdai ideológiai konferenciáján részt vevő magyar küldöttség

A Varsói Szerződés tagállamai ifjúsági szervezeteinek képviselői a szolnoki Barátság Nemzetközi Katonaifjúsági táborban

A honvédelmet, a katonai szolgálatot segítik a sportkapcsolatok.
A képen: a Baráti Hadseregek III. (csehszlovákiai) Spartakiádja

Az 1973-as téli spartakiád záróünnepsége Zakopanéban

Felelős kiadó a Zrínyi Katonai Kiadó igazgatója
Felelős szerkesztő Kastaly Ildikó
Műszaki vezető Darvas István
Műszaki szerkesztő Verseci Miklós
Védőborító, kötésterv és a tipográfia Ginács László munkája
Készült 4000 példányban, 19,6 (A/5) ív terjedelemben,
az MSZ 5602–76 sz. szabvány szerint
96 (626) Zi–400–f–7576.
74.1325/1–3361 Zrínyi Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Bolgár Imre vezérigazgató

ISBN 963 326 005 1